

ЗВІТ

ректора Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

про роботу, проведenu колективом

університету в 2019 році

ЗМІСТ

Розділ 1. Освітня діяльність	3
1.1 Вступна кампанія	3
1.2. Контингент студентів.....	9
1.3. Ліцензування та акредитація	13
1.4. Аспірантура і докторантура.....	14
1.5. Забезпечення якості освітнього процесу	15
1.6. Видавництво «Рута».....	18
1.7. Завдання освітнього процесу	18
Розділ 2. Науково-пошукова діяльність.....	22
2.1. Науково-дослідна робота	22
2.2. Наукова бібліотека	26
2.3. Ботанічний сад.....	31
Розділ 3. Міжнародна співпраця	34
3.1. Загальна інформація	34
3.2. Участь у європейських проектах.....	35
3.3. Мобільність викладачів і студентів.....	36
3.4. Літні школи.....	40
3.5. Іноземні студенти	40
Розділ 4. Гуманітарно-виховна діяльність.....	41
Розділ 5. Кадри	48
Розділ 6. Фінансова діяльність	49
Розділ 7. Господарські справи	54

Розділ 1. Освітня діяльність

1.1 Вступна кампанія

Умови прийому до ЗВО України у 2019 році були затверджені наказом Міністерства освіти і науки України № 1096 від 11.10.2018 року, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 21.12.2018 року за № 1456 / 32908.

Правила прийому до університету в 2019 році підготовлені на підставі цих Умов і затверджені Вченою радою університету 21.01.2019 (протокол № 2).

Основні особливості цього річної вступної кампанії такі:

1. Вступ здійснювався за результатами ЗНО 2017 – 2019 років (результати ЗНО з іноземної мови враховувалися лише за 2018 – 2019 роки).

2. Залишився майже незмінним перелік конкурсних предметів ЗНО, необхідних для вступу на бюджетні місця, певні зміни були лише для 7 спеціальностей, підготовка за якими здійснюється в нашому університеті.

3. При вступі на місця державного замовлення творчі конкурси потрібно було пройти до подання заяв – з 1 до 10 липня.

4. Коефіцієнти: правила нарахування сільського (1,05 – для заяв на спеціальності, яким надається особлива підтримка, 1,02 – для заяв на всі інші спеціальності), регіонального (1,02 для всіх заяв до університету) та галузевого (1,02 – для заяв з пріоритетами 1 і 2 на спеціальності, яким надається особлива підтримка) коефіцієнтів залишились такими ж, як і в 2018 році; вперше використовувався першочерговий коефіцієнт (1,05 – для вступників на педагогічні спеціальності, які уклали угоду про відпрацювання протягом трьох років у селі), у наш університет такі вступники заяв не подавали.

По Україні 26,08 % рекомендованих на бюджет скористалися галузевим коефіцієнтом, 13,7 % - сільським коефіцієнтом; у нашому університеті – відповідно 10 і 23 %.

5. Цього року (як і двома минулими роками) в університеті проводилась профорієнтаційна олімпіада, за результатами якої 90 вступників (минулого року – 80) отримали право на нарахування 20 додаткових балів до результату ЗНО з одного предмету при вступі до університету на спеціальності, яким надається особлива підтримка. Вони подали в університет 72 заяви на такі спеціальності (минулого року – 141), з них 25 були зараховані на навчання (43). Зокрема, 6 зараховано в інститут біології, хімії та біоресурсів (10), 6 – в інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук (23), 3 – на географічний факультет (5) і 10 – на факультет математики та інформатики (5).

6. При вступі на основі ПЗСО на спеціальності 081 «Право», 281 «Публічне управління та адміністрування», 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», 292 «Міжнародні економічні відносини» та 293 «Міжнародне право» конкурсний бал не міг бути меншим за 130 балів.

7. При вступі на навчання на основі ОКР молодшого спеціаліста враховувалися вимоги затверджених стандартів вищої освіти щодо форми навчання та можливості визнання і зарахування кредитів ЄКТС, отриманих у межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого спеціаліста.

8. При вступі на навчання на основі ОКР молодшого спеціаліста за спеціальностями 051 «Економіка» та галузі знань 07 «Управління та адміністрування» обов'язково подавався сертифікат ЗНО з української мови та літератури (2017 – 2019 років).

9. Розширено список спеціальностей, при вступі на навчання за якими в магістратуру потрібно складати ЗНО з іноземної мови (у нашому університеті – 26 спеціальностей, минулого року – 14). Вступники до магістратури спеціальностей «Право» та «Міжнародне право» складали за технологіями ЗНО також і єдине фахове вступне випробування.

Усього зареєструвалося на ЄФВВ з права та / або ЄВІ з іноземної мови (у кінці травня – на початку червня) 1302 майбутні вступники до магістратури за 26 спеціальностями. У липні 805 з них подали заяви про вступ до університету, причому 147 (18,3 % від тих, хто подав заяви) не були допущені до участі в конкурсі через неявку або незадовільну оцінку на ЄФВВ/ЄВІ.

10. Компактніші терміни вступної кампанії (початок прийому заяв – 10 липня, останні масові накази про зарахування – 13 серпня, минулого року – 2 липня і 21 серпня відповідно).

Нещодавно Міністерство освіти і науки оприлюднило для обговорення проєкт Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2020 році.

Основні його особливості такі:

1. Вступ здійснюватиметься за результатами ЗНО 2017 – 2020 років (результати ЗНО з іноземної мови – лише за 2018 – 2020 роки).

2. Можна подавати не більше 5 заяв на будь-які спеціальності на бюджетні конкурсні пропозиції (було 7 заяв на 4 спеціальності). Зміна зумовлена тим, що 35,8 % вступників, які отримали бюджетні місця за 6 пріоритетом, відмовилися від них, за 7 пріоритетом – 42,4 %. Кількість заяв на контракт традиційно не обмежуватиметься.

3. Майже не змінився перелік конкурсних предметів ЗНО, необхідних для вступу на бюджетні місця, лише для 7 спеціальностей, підготовка за якими здійснюється в нашому університеті, до певних предметів, які були в цьому році, додано по одному додатковому предмету на вибір. Це такі предмети:

- середня освіта (математика, інформатика) третій предмет – фізика, іноземна мова або **географія**;

- середня освіта (фізика) – фізика, іноземна мова або **біологія**;

- середня освіта (трудове навчання) – фізика, **біологія або історія**

України;

- професійна освіта (машинобудування) – фізика, іноземна мова **хімія** або **біологія**;

- образотворчо-декоративне мистецтво, реставрація – другий предмет – **Історія України** або **хімія**;

- музичне мистецтво – другий предмет **історія України** або **математика**.

4. Для вступу або переведення на бюджет конкурсний бал вступника має бути не меншим за 125.

5. При вступі на основі ПЗСО на спеціальності 081 «Право», 281 «Публічне управління та адміністрування», 291 «Міжнародні відносини,

суспільні комунікації та регіональні студії», 292 «Міжнародні економічні відносини» та 293 «Міжнародне право» конкурсний бал повинен бути не меншим за 150 балів.

6. При вступі на навчання за будь-якою спеціальністю на основі ОКР молодшого спеціаліста потрібно буде обов'язково подавати сертифікат ЗНО з української мови та літератури. Крім того, для навчання за спеціальністю «Економіка» та спеціальностями галузей знань «Управління та адміністрування» та «Публічне управління та адміністрування» додатково треба буде подавати сертифікат ЗНО з математики для вступу на бюджет (з математики або історії України – для вступу на контракт).

7. Подавати заяви через електронні кабінети зможуть також вступники в магістратуру.

8. Планується розширити перелік спеціальностей, при вступі на навчання за якими в магістратуру потрібно буде скласти ЄФВВ/ЄВІ за технологіями ЗНО (не потрібно буде скласти ЄВІ з іноземної мови лише при вступі в магістратуру за спеціальностями галузей знань 01 «Освіта / Педагогіка» та 20 «Аграрні науки та продовольство»).

А тепер конкретно до фактичного перебігу вступної кампанії 2019 року. Абітурієнтами створено 162 тис. кабінетів і подано 914 тис. заяв (у 2018 році відповідно 168 і 831 тис). З них до ЧНУ в порівнянні за 9 років:

Таблиця 1 (кількість поданих заяв)

Рік	Всього заяв (тис.)	Електронні (тис.)
2012	20,0	4,0
2013	24,4	8,6
2014	28,8	13,8
2015	24,9	13,6
2016	35,4	24,9
2017	28,3	20,3
2018	23,4	17,2
2019	19,8	14,4

Як ви бачите, ми «вийшли» на рівень 2012 року.

Подано заяв на навчання для здобуття:

- ОКР молодшого спеціаліста – 696 (91,1 % від 2018 р.);
- ступеня бакалавра на основі ПЗСО – 13735 (79,4 %);
- ступеня бакалавра на основі МС – 1353 (87,9 %);
- ступеня магістра – 3669 (80,6 %).

Найбільше подано заяв (на всі рівні та форми навчання):

- філологія (англійська) – 1539;
- право – 1538;
- міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії – 890;
- комп'ютерні науки – 735;
- менеджмент – 620.

Найменше заяв подано (на всі рівні та форми навчання):

- середня освіта (російська мова та література) – 2;
- філологія (російська) – 25;
- середня освіта (румунська мова та література) – 25;
- середня освіта (музичне мистецтво) – 28.

Таблиця 2 (держзамовлення)

Ступінь / ОКР	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Молодший спеціаліст	64	66	85	98	300	236	226	167
Бакалавр	1399	1363	1463	1213	1206	1244	1079	1019
Спеціаліст	850	769	714	430	447	-	-	-
Магістр	376	399	446	438	726	820	794	675
Всього	2689	2567	2708	2179	2679	2300	2099	1861

Відхилення склало – 288 студентів або 10,3 %. Із них – 119 магістрів (8,5 %).

Таблиця 3 (динаміка державного замовлення на бакалаврат повного терміну навчання)

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	82	0
Широкий конкурс	717	40
Загальний обсяг	$\Sigma 799$	$\Sigma 40$
Зараховано	667=69 (із 82)+598 (із 717)	30
Квотні місця для іноземців	1	0
Із залишку 799-668=131 місць на денну форму ми перерозподілили 51 місце для вступників пільгових категорій (20) та платників (31) для спеціальностей, яким надається особлива підтримка, а решту 80 місць для денної форми та 10 місць для заочної форми віддали до МОН		
Рішення Конкурсної комісії МОН у серпні – жовтні	+42	+3
Конкурсна комісія МОН від 04.09	0	-1
Всього місць держзамовлення	761	33

Таблиця 4 (динаміка державного замовлення на бакалаврат скороченого терміну навчання)

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	206	26
Зараховано	185	26
Рішення Конкурсної комісії МОН у серпні – жовтні	-12	+3
Переведено на додаткові місця	9	3
Всього місць держзамовлення	194	29

Таблиця 5 (динаміка державного замовлення в магістратуру)

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	578	47
Широкий конкурс	32	0
Зараховано	606	46
Рішення Конкурсної комісії МОН у серпні - жовтні	+6	+9
Переведено на додаткові місця	10	10

Всього місць держзамовлення	619	56
-----------------------------	-----	----

Цьогоріч абітурієнти виваженіше підходили до вибору спеціальностей і ЗВО. 75,4 % рекомендованих до зарахування отримали місця у бажаних університетах України за 1-2 пріоритетами. Загальнодержавна тенденція збереглася і в ЧНУ – 76,5 % за 1-2 пріоритетом, навіть більше від загальнодержавного – відповідно 75,4 % та 76,5 %.

Таблиця 6 (зарахування за пріоритетами)

Пріоритет	По Україна, %	В ЧНУ, %
1	58,7	56,5
2	16,7	20,0
3	9,0	10,0
4	5,7	5,0
5	4,2	5,2
6	3,1	2,5
7	2,5	Менше 1 %

Загалом по Україні рекомендовано до зарахування 60354 вступників на базі 11 класів, з них 87,1 % підтвердили намір вчитися. Вступники до ЧНУ склали 1,3 % від загальної кількості рекомендованих.

Таблиця 7 (спеціальності з найвищим прохідним балом на місця державного замовлення (бакалавр на основі ПЗСО, денна форма)

Спеціальність	Рекомендовано на ДЗ	Прохідний бал, університет / МОН	Зараховано на ДЗ+ПЛ
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	1	200 / 194,004	3+57
Філологія (німецька)	3	192,219 / 187,376	3 + 4
Політологія	2	190,791 / 189,125	2+18
Культурологія	2	189,21 / 185,691	2 + 3
Філологія (англійська)	27	188,955 / 188,864	33 + 96

Найменший конкурсний бал «Середня освіта (трудове навчання і технології)» – 118,6; «Науки про Землю» – 121,5; «Професійна освіта (машинобудування)» – 126,3; «Будівництво та цивільна інженерія» – 130,2.

Таблиця 8 (спеціальності з найменшим прохідним балом на місця державного замовлення на загальних умовах (бакалавр на основі ПЗСО, денна форма))

Спеціальність	Рекомендовано на ДЗ	Прохідний бал, університет / МОН	Зараховано на ДЗ+ПЛ
Середня освіта (трудове навчання та технології)	4	118,613 / 110,282	3 + 0
Науки про Землю	8	121,482 / 110,109	7 + 1
Професійна освіта (машинобудування)	7	126,253 / 125,68	5 + 0
Будівництво та цивільна інженерія	12	130,216 / 126,83	11+4
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	7	132,292 / 132,292	7 + 0

Таблиця 9 (зарахування на ступінь бакалавр)

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Денна (разом)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Заочна (разом)	Всього
2012	1295	937	2232	125	852	977	3209
2013	1261	1243	2504	115	988	1103	3607
2014	1340	1396	2736	122	988	1110	3846
2015	1059	1527	2586	57	623	680	3266
2016	1012	1519	253	28	712	740	3271
2017	1166	1421	2587	78	740	818	3405
2018	1016	1429	2445	59	635	694	3139
2019	955	1336	2291	62	490	552	2843

Відхилення по заочній формі склало – (-213), а всього – (-367).

Таблиця 10 (зарахування на ступінь магістр)

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Денна (разом)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Заочна (разом)	Всього
2012	406	364	770	42	517	559	1329
2013	347	454	801	52	453	505	1306
2014	391	409	800	55	438	493	1293
2015	399	461	860	39	406	445	1305
2016	624	475	1099	108	470	578	1677
2017	743	754	1497	77	883	960	2457
2018	742	528	1270	50	698	748	2018
2019	619	494	1113	56	613	669	1782

Відхилення по денній формі навчання: -157, по заочній -79, разом по університету -236.

Таблиця 11 (зарахування у вересні та листопаді 2019 року)

Місяць	Денна (контракт)	Заочна (контракт)		Всього
	магістр	бакалавр	магістр	
Вересень	3	73	77	153
Листопад	26	-	7	33
Разом	29	73	84	186

Таблиця 12 (всі зарахування)

Форма навчання	Рік									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Денна	4393	3953	3942	4337	4423	4042	4143	4084	3715	3401
Заочна	3528	3076	2593	2575	2272	1792	2002	1778	1442	1148
Всього	7921	7029	6535	6912	6695	5834	6145	5862	5157	4549

Таблиця 13 (зарахування в коледж)

Форма оплати	Рік									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бюджет	55	63	64	66	85	85	253	236	236	167
Контракт	163	100	73	71	102	98	92	91	56	71
Всього	218	163	137	137	187	184	345	327	292	238

Відхилення у 2019 році склало - 54 особи

Таблиця 14 (особливості бакалаврів)

Категорія студентів	Денна форма			Заочна форма			Всього		
	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом
Медалісти	169	49	218	6	20	26	175	69	244
Призери IV етапу Всеукраїнських олімпіад	4	0	4	1	0	1	5	0	5
Призери III етапу конкурсів-захистів МАН України	7	1	8	0	1	1	7	2	9
Сироти	17	0	17	0	1	1	17	1	18
Інваліди	28	6	34	2	3	5	30	9	39
Учасники бойових дій	2	1	3	6	1	7	8	2	10
Діти учасників бойових дій	60	2	62	2	4	6	62	6	68
Здавали вступні випробування в університеті (вступники на основі ПЗСО):									
Всього	5	0	5	5	1	6	10	1	11
Учасники бойових дій	1	0	1	5	1	6	6	1	7
Інші категорії звільнених від складання ЗНО	4	0	4	0	0	0	4	0	4
Високий рейтинговий бал:									
200	8	0	8	1	2	3	9	2	11
190-200	95	4	99	2	1	3	97	5	102

Таблиця 15 (особливості магістрів)

Категорія студентів	Денна форма			Заочна форма			Всього		
	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом
Дипломи з відзнакою	153	25	178	10	37	47	163	62	225
Сироти	9	0	9	1	0	1	10	0	10
Інваліди	12	2	14	2	1	3	14	3	17
Учасники бойових дій	2	0	2	8	1	9	10	1	11
Діти учасників бойових дій	16	7	23	1	2	3	17	9	26

Таблиця 16 (зарахування іноземців у 2017–2019 рр. станом на 01.12.2019 р.)

Рік	Бакалавр			Магістр			Підготовчі курси		
	Денна	Заочна	Всього	Денна	Заочна	Всього	Денна	Заочна	Всього
2017	22	3	25	3	-	3	14	13	27
2018	45	7	52	2	2	4	11	6	17
2019	26	-	26	7	3	10	11	-	11

1.2. Контингент студентів

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича станом на 1 жовтня здобували освіту 14231 студенти, із них за денною формою навчання – 10363 осіб, заочною формою навчання – 3868 осіб. У таблиці 17 наведено контингент студентів університету станом на 1 жовтня 2012 – 2019 років.

Таблиця 17 (контингент студентів станом на 1 жовтня 2012 – 2019 рр.)

Ступінь	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бакалавр	12402	11724	11710	11593	12443	11730	11093	10443

Спеціаліст	2003	2002	1577	1280	1197	26	3	1
Магістр	1379	1294	1330	1311	3093	4020	4326	3787
Усього	15784	15020	14617	14184	16733	15776	15422	14231

На місцях, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, навчається 5420 осіб: за денною формою навчання – 5076, заочною – 344. На умовах контракту навчається 8811 студентів, із них за денною формою навчання – 5287, заочною – 3524.

Чисельність студентів, що здобувають вищу освіту, становить:

- бакалавра – 10443 особи;
- спеціаліста – 1 осіб;
- магістра – 3787 осіб.

Контингент студентів у розрізі структурних підрозділів ілюструє таблиця 18.

Університет має ліцензію на підготовку студентів з числа іноземних громадян, кількість яких на 1 грудня 2019 становить 102 особи.

У 2019 році випущено 4980 студентів, із них бакалаврів – 3059 осіб, магістрів – 1921. Серед випускників 1955 особа навчалася за рахунок коштів державного бюджету та 3025 осіб – на умовах контракту.

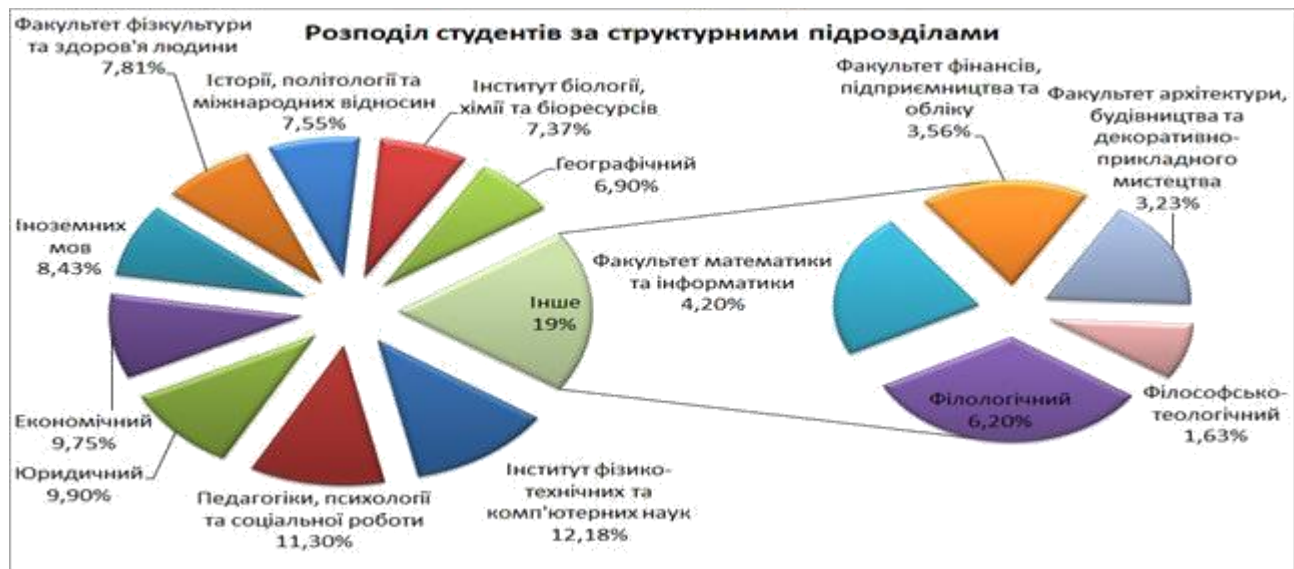
У грудні 2019 року планується випустити ще 1853 студентів-магістрів.

Нижчеподані таблиці 12–18 та рисунки ілюструють випуск фахівців у розрізі освітніх (освітньо-кваліфікаційних) рівнів, форм навчання, джерел фінансування та динаміку показника за останні роки (у зв'язку з переходом у 2015 році на півторарічну та дворічну магістратуру; випуску магістрів у 2016 році не було).

Окрім прийому та випуску, на показник кількості студентів впливає також рух контингенту. Як ілюструє таблиця 18, кількість студентів, відрахованих з університету з різних причин, значно переважає кількість тих, хто поповнив ряди студентства.

Таблиця 18 (контингент студентів у розрізі структурних підрозділів)

Факультет, інститут	Держ.	Платн.	Разом
Інститут біології, хімії та біоресурсів	626	423	1049
Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	1209	525	1734
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	223	236	459
Географічний	389	593	982
Економічний	418	970	1388
Іноземних мов	443	756	1199
Історії, політології та міжнародних відносин	276	798	1074
Педагогіки, психології та соціальної роботи	389	1219	1608
Факультет математики та інформатики	384	213	597
Факультет фізкультури та здоров'я людини	213	898	1111
Факультет фінансів, підприємництва та обліку	121	386	507
Філологічний	445	437	882
Філософсько-геологічний	82	150	232
Юридичний	202	1207	1409
Усього по університету	5420	8811	14231

Таблиця 19 (випуск студентів за ОР «Бакалавр»)

Бакалавр	Державне замовлення							Повна оплата							Разом						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Денна форма	1287	1269	1013	1187	1400	1282	1102	919	714	651	768	1039	880	994	2206	1983	1664	1925	2439	2162	2096
Заочна форма	130	140	88	117	172	151	73	1560	1320	1191	952	1054	1244	890	1690	1460	1279	1069	1226	1395	963
Усього	1417	1409	1101	1304	1572	1493	1175	2479	2034	1842	1690	2093	2124	1884	3896	3443	2943	2994	3665	3557	3059

Таблиця 20 (випуск студентів за ОКР «Спеціаліст»)

Спеціаліст	Державне замовлення							Повна оплата							Разом						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Денна форма	747	711	686	603	376	332	14	311	178	290	235	172	121	3	1058	889	976	838	548	453	17
Заочна форма	124	76	62	74	25	33	0	1232	988	884	591	624	637	0	1356	1064	946	665	649	670	0
Усього	871	787	748	677	401	365	14	1543	1166	1174	826	796	758	3	2414	1953	1922	1503	1197	1123	17

Таблиця 21 (випуск студентів за ОР «Магістр»)

Магістр	Державне замовлення							Повна оплата							Разом						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Денна форма	711	336	378	0	430	613	730	178	433	392	0	479	403	471	889	769	770	0	909	1016	1201
Заочна форма	22	27	31	0	34	91	50	505	439	424	0	407	30	670	527	466	455	0	441	121	720
Усього	733	363	409	0	464	704	780	683	872	816	0	886	433	1141	1416	1235	1225	0	1350	1137	1921

Таблиця 22 (випуск студентів за всіма ступенями вищої освіти)

Загалом	Державне замовлення							Повна оплата							Разом						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Денна	1998	1605	1391	1187	1830	1895	1832	1097	1147	1043	768	1518	1283	1465	3095	2752	2434	1955	3348	3178	3297

форма																							
Заочна форма	152	167	119	117	206	242	123	2065	1759	1615	952	1461	1274	1560	2217	1926	1734	1069	1667	1516	1683		
Усього	2150	1772	1510	1304	2036	2137	1955	3162	2906	2658	1720	2979	2557	3025	5312	4678	4168	3024	5015	4694	4980		

Таблиця 23 (кількість студентів станом на 1 жовтня відповідного року у розрізі структурних підрозділів)

Факультет, інститут		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Інститут біології, хімії та біоресурсів	Біологічний	1117	1121	1258	1232	1256	1205	1194	1049
	Хімічний	286	284						
Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	Інженерно-технічний	612	539	1930	1773	2060	1921	1874	1734
	Комп'ютерних наук	661	568						
	Фізичний	855	864						
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	Образотворчого мистецтва	105	103	411	476	534	486	489	459
	Кафедра будівництва та архітектури	208	257						
Географічний		1465	1275	1157	1077	1143	1080	1057	982
Економічний		1809	1525	1419	1433	1572	1531	1508	1388
Іноземних мов		1173	1147	1168	1179	1271	1245	1203	1199
Історії, політології та міжнародних відносин		1314	1146	1088	982	1143	1158	1169	1074
Педагогіки, психології та соціальної роботи		1792	1841	1878	1819	1930	1785	1770	1608
Факультет математики та інформатики		613	626	617	571	637	637	611	597
Факультет фізкультури та здоров'я людини		510	590	657	740	900	987	1109	1111
Факультет фінансів, підприємництва та обліку		0	0	0	0	934	693	640	507
Філологічний		1043	1080	1045	995	1051	980	982	882
Філософсько-теологічний		412	424	390	374	385	332	284	232
Юридичний		1809	1630	1599	1533	1917	1736	1532	1409
Усього по університету		15784	15020	14617	14184	16733	15776	15422	14231

Таблиця 24 (рух контингенту студентів)

	Державне замовлення		Повна оплата		Разом	
	Присів	Відсів	Присів	Відсів	Присів	Відсів
Денна форма	0	142	117	239	117	381
Заочна форма	0	15	125	273	125	288
Усього	0	157	242	512	242	669

Більшість студентів відраховано за невиконання навчального плану (267 осіб), у зв'язку з несплатою за навчання (127 осіб), не склали державну атестацію (82 особи), вибули за власним бажанням (137 осіб).

1.3. Ліцензування та акредитація

1. За звітний період проведено акредитацію за такими напрямками підготовки, освітніми програмами, зокрема:

- за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за 2 напрямки підготовки та 1 освітню програму
 - 6.130101 Соціальна допомога;
 - 6.020103 Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури;
 - Освітня програма Кібербезпека, спеціальності 125 Кібербезпека.

2. У Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти для проходження акредитації за другим (магістерським) рівнем вищої освіти подано акредитаційні справи з 4 освітніх програм:

- Системний аналіз, спеціальності 124 Системний аналіз;
- Богослов'я, спеціальності 041 Богослов'я;

- Видавнича справа та медіа редагування, спеціальності 061 Журналістика;
- Біологія та здоров'я людини, спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Варто зазначити, що з 1 вересня 2019 року акредитацію освітніх програм проводить Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, куди було подано заяву про проведення акредитації освітніх програм, затверджені в установленому порядку освітні програми та навчальні плани за цими програмами, звіти про самооцінювання освітніх програм відповідно до Критеріїв та документи, що підтверджують наведені у них відомості, рецензії та відгуки роботодавців. Документи представлено в електронному варіанті, для цього кожному гаранту освітніх програм було відкрито електронний кабінет, у яких завантажувались акредитаційні справи. За магістерськими програмами справи були завантажені 08 листопада 2019 року. Протягом листопада в університеті працювали 4 експертні комісії НАЗЯВО. В грудні 2019 року будуть надіслані звіти експертів до університету. Протягом січня буде прийнято рішення щодо акредитації освітніх програм та видано сертифікати про акредитацію.

3. Підготовлено та подано ліцензійну справу в Міністерство освіти і науки України

- зі спеціальності 181 Харчові технології

4. На сьогодні в університеті здійснюється підготовка фахівців із 81 спеціальності:

- за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти – 81 спеціальності;
- за другим (магістерським) рівнем вищої освіти – 73 спеціальності;
- за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти – 26 спеціальностей;
- за ОКР молодшого спеціаліста – 7 спеціальностей.

1.4. Аспірантура і докторантура

З 1 жовтня 2016 року провадження освітньої діяльності на третьому освітньому рівні здійснюється за 25 спеціальностями (за Переліком галузей знань і спеціальностей, затвердженим наказом МОН України №1151 від 06.11.2015 р.).

Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук в університеті здійснюється за 11 спеціальностями.

З 2018 року розпочато підготовку докторів філософії за вечірньою формою навчання. Проводиться додатковий прийом в аспірантуру за рахунок коштів фізичних осіб в березні.

Станом на 1 грудня 2019 року аспірантами університету є 149 чол. За державним замовленням навчаються 104 особи, з них:

- аспірантів денної форми навчання – 92;
- аспірантів вечірньої форми навчання – 10;
- аспірантів заочної форми навчання – 2.

За кошти фізичних осіб в аспірантурі навчаються 34 аспіранти:

- аспірантів денної форми навчання – 12;
- аспірантів заочної форми навчання – 33.

У списку здобувачів ступеня кандидата наук / доктора філософії – 16 чол.

В 2019 році було оголошено про прийом кандидатських іспитів з іноземних мов (англійська, німецька, французька), філософії та з 45 наукових спеціальностей.

План прийому до аспірантури університету виконується щорічно.

Станом на 1 грудня 2019 року в докторантурі університету навчаються 7 здобувачів наукового ступеня доктор наук.

План прийому до докторантури університет виконує щорічно.

Аспірантами, докторантами, здобувачами, працівниками університету з початку року захищено 16 кандидатських дисертацій і 10 – докторських.

Наукову роботу аспірантів, докторантів, здобувачів наукових ступенів стимулюють академічні стипендії. У 2019 році їх отримують 4 особи (таблиця 1).

Таблиця 25 (стипендіати університету)

Вид стипендії	2019
Президента України	1
Академічна стипендія ім. М.Грушевського	1
Кабінету Міністрів України для аспірантів	2
Усього:	4

1.5. Забезпечення якості освітнього процесу

Якість освіти є тим головним полем, де має розгортатись і розгортається найбільш продуктивна академічна активність університету. Забезпечення якості освіти є одним із пріоритетів у діяльності всієї академічної спільноти Університету.

1. Для ефективного функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в університеті, за звітний період 2019 року, вдосконалено нормативну базу, зміст якої відображає спрямованість і можливість університету надавати якісні освітні послуги. Зокрема:

- оновлено і доповнено Положення «Про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», «Про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», «Про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вільний вибір навчальних дисциплін», «Про порядок підготовки документів для проведення ліцензування спеціальностей у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»;

- методичні рекомендації «Про розроблення освітніх програм» спеціальностей; методичні рекомендації до організації та проведення сесій та підсумкової атестації;

- програму комплексного моніторингу якості підготовки фахівців;
- розроблено «Положення про реалізацію права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича».

Інструментом для аналізу якості забезпечення освіти є здійснення за різними напрямками моніторингу. Внутрішній моніторинг якості освіти в Університеті, унормований Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, «Про моніторинг якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича».

За звітний період (2019 р.) в університеті здійснено ряд моніторингових заходів, які дають змогу отримувати інформацію про реальний стан справ, наявні проблеми і недоліки, виявляти підрозділи та окремих викладачів, які мають суттєві здобутки і корисний досвід у певних питаннях, а саме – моніторинг:

- освітньої діяльності та якості освіти, організації освітнього процесу в інститутах / на факультетах (щосеместру та перед початком екзаменаційних сесій та роботи ЕК);
- розроблення освітньо-професійних програм спеціальностей та робочих програм навчальних дисциплін;
- результатів екзаменаційних сесій та атестації випускників;
- зрізу залишкових знань та проведення ректорського контролю знань студентів;
- організації самостійної роботи студентів;
- організації студентоцентрованого навчання;
- удосконалення методичного і матеріального забезпечення освітнього процесу;
- навчальної та трудової дисципліни суб'єктів освітнього процесу;
- впровадження передових освітніх технологій;
- моніторинг діяльності кафедр щодо якості підготовки фахівців;
- рівня задоволеності студентів освітніми послугами (анкетування)

Одним з важливих показників діяльності науково-педагогічних працівників є результати навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на кожному етапі навчання та випуску зокрема. Так, якісний показник знань випускників другого (магістерського рівня) за результатами роботи ЕК (здача, екзамену, захист магістерської роботи) по університету становить 85,4 % (1856), дипломи з відзнакою отримали 13,4 % (291) від загальної кількості 2173 студентів-випускників. Незадовільну оцінку отримали 8 студентів (0,4 %). В іншому ракурсі за результатами роботи ЕК проілюструємо показник якості випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (за 2018 – 2019 н. р.) денної форми навчання, який становить – 16,2 % (344 студенти, які впродовж 4 років навчалися без жодної оцінки «3») від загальної кількості студентів. Уважаємо, що такі результати особливо мали б хвилювати кожного з нас. Отримали дипломи з відзнакою 247 студентів, що становить 11,5 %.

За результатами моніторингу екзаменаційних сесій (до перескладання) показник якості знань студентів становить – 42,9%, успішності – 85,6%.

Ректорський контроль, яким охоплено за звітний період 9735 студентів, здійснено з 236 навчальних дисциплін з високим показником за результатами екзаменаційних сесій та з 326 навчальних дисциплін з низьким показником за результатами зимової сесії (2018 – 2019 н. р.). Порівняльний аналіз результатів контрольного зрізу знань студентів та показників сесії (I семестрі 2018-2019 н. р.) свідчить про певні розбіжності з окремих навчальних дисциплін («Основи телебачення та телевізійні системи» зріз – 60,0 %, розбіжність (в порівнянні з сесією) – (- 40,0 %); «Метрологія, стандартизація та сертифікація»: зріз – 29 % (- 42,0 %); «Програмування та підтримка ВЕБ-застосунків»: зріз -50, сесія -18,2 (розбіжність +31,8 %); у показниках між сесією та контрольним зрізом, що говорить або про необ'єктивність викладача на екзамені, або про формальність контролю. Отже, маємо над чим працювати.

Контрольний зріз знань студентів в осінньому семестрі було проведено у формі тестування з 14 навчальних дисциплін. Однак, тестування з використанням комп'ютерних технологій у системі електронного навчання Moodle здійснено лише в інституті біології, хімії та біоресурсів та на юридичному факультеті, що свідчить про необхідність покращення роботи з організації та контролю освітнього процесу щодо використання системи електронного навчання Moodle.

Результати якості та успішності студентів обговорено на засіданнях вченої та науково-методичної рад університету, а також на засіданнях вчених рад та методичних комісій факультетів. Виправданим стало проведення в університеті комплексного моніторингу підготовки фахівців. За звітний період такий моніторинг проведено на факультеті фізичної культури та здоров'я людини, а також у коледжі ЧНУ.

На рівні університету викладачами кафедр фізичної культури та здоров'я людини, філософсько-теологічного факультету (кафедри філософії), Коледжу проведено відкриті заняття. Комісіями відзначено достатньо високий рівень організації освітнього процесу, науково-методичного забезпечення, наукової роботи та впровадження інновацій в освітню діяльність у цих структурних підрозділах.

Проте зауважено на необхідності покращення кадрового потенціалу груп забезпечення відповідно до ліцензійно-акредитаційних вимог, методичної підготовки викладачів та оснащення кабінетів, лабораторій сучасним обладнанням.

Під час проведення анкетування в контексті цього моніторингу студенти наголошують на важливості педагогічної майстерності, професіоналізму викладача, стилю взаємодії, спілкування викладача зі студентом, використання сучасних інноваційних технологій у процесі навчання, удосконалення механізму вільного вибору навчальних дисциплін. Упродовж звітного періоду здійснено і моніторинг навчально-методичного забезпечення та якості викладання обов'язкової навчальної дисципліни: філософія. Обговорення результатів та проблем здійснювалося на розширеному засіданні науково-

методичної ради за участю професорсько-викладацького складу кафедри філософії.

1.6. Видавництво «Рута»

Напевно, немає в університеті людини, яка б не користувалася послугами видавництва «Рута»: літературне редагування, комп'ютерна верстка, сканування, друк наукових видань, навчальних посібників, буклетів, календарів, візитівок, різноманітних привітань, газет, бланкової та журнальної продукції для всіх підрозділів університету. І це, безперечно далеко не повний перелік послуг, які може надавати і надає видавництво. Підрозділ працює згідно з планом видань на кожний рік, який формується у грудні.

У 2019 році за кошти університету, згідно із рішенням ректорату, «Рута» видає монографії накладом 50 і 100 примірників, які є основою докторських дисертацій, підручники та посібники накладом до 100 примірників. На 2019 рік заплановано 380 назв. На цей час виготовлено 112 назв за бюджетні кошти. Із них 11 монографій, 80 підручників і навчальних посібників, 10 наукових вісників, матеріалів конференцій, 11 авторефератів тощо. Виготовлено 56 назв за платні послуги та 1020 посвідчень та сертифікатів.

«Рута» друкує «Наукові вісники» ЧНУ, «Питання літературознавства», часопис «Релігія та Соціум», студентську газету StudLife у кольоровій обкладинці, розробляє та друкує буклети, грамоти, подяки, дипломи, календарі та ін. Значна частка діяльності видавництва – це друкування бланково-журнальної продукції (навчальний відділ, бухгалтерія, загальний відділ, відділ кадрів).

У 2019 рік на виконання бюджетних замовлень видавництва, згідно із кошторисом, виділено 310 тис. грн, на сьогодні освоєно 257 тис. грн, з них на навчальні посібники використано матеріалів на 187 тис. грн, на бланково-журнальну продукцію – на 70 тис. грн. Платних замовлень виконано на 240 тис. грн., з них закуплено матеріалів на 105 тис. грн.

Вагомим досягненням видавництва є придбання університетом повноколірної друкарської машини А3+ формату «Херох 70», яка повною мірою забезпечує друк персоналізованої кольорової продукції (дипломи, грамоти, привітання, буклети, малотиражну поліграфічну продукцію тощо).

1.7. Завдання освітнього процесу

Що нас повинно турбувати в організації освітнього процесу в університеті від набору студентів до їхнього випуску:

1. Загальне скорочення кількості абітурієнтів (з 23,4 до 19,6 тис.) в Україні.

2. Значний відсоток випускників, які не склали ЗНО по Чернівецькій області: з української мови та літератури – 17,5 (у минулому році – 21,4 %); з математики – 18,2 %; з історії України – 28,3 %; з фізики – 30,3 %. Це при тому, що на ЗНО з фізики і математики не реєструвалась майже третина випускників. Загалом область займає передостаннє місце в державі за результатами ЗНО.

3. Тенденція до зменшення кількості зареєстрованих на окремі предмети. Так, з хімії на ЗНО зареєструвалися на 6490 осіб менше порівняно з минулим роком, хоча 77 учнів отримали з хімії 200 балів.

4. Це змушує нас іти в ногу з часом і думати про майбутній ринок праці для наших випускників і професії майбутнього в різних галузях. Причому пріоритети досить швидко змінюються. Так, упродовж останніх років однією з найпрестижніших спеціальностей було право. Але, на думку директора Директорату з прав людини і правової обізнаності Владислава Власюка, через насичення ринку праці лише 10 % юристів в Україні працюють за фахом.

5. Відсутність системного підходу до агітаційно-профорієнтаційної роботи, яка повинна проводитися впродовж року в різних формах (сайти університету і різних підрозділів, використання інших інтернет-ресурсів – фейсбук, інстаграм, вайбер та інші; дні відкритих дверей, наукові пікніки, мала академія і шкільні олімпіади, проведення лабораторних занять для школярів на базі університету, робота в позашкільних закладах). Тобто нам потрібно докорінно змінити підхід до агітаційної роботи. Як на мене, відвідування шкіл – це вчорашній день. Нам потрібно рекламувати не окремі спеціальності, а ЧНУ, його зовнішню привабливість (культурна спадщина ЮНЕСКО), досягнення в науковій діяльності, міжнародну співпрацю, можливість отримання подвійних дипломів, досягнення відомих педагогів і науковців, перспективу навчання і стажування за кордоном. Я це все говорю тому, що абітурієнт обирає зараз не тільки спеціальність, а ЗВО і державне місце іде за ним.

Звертаю вашу увагу на те, що факультетські і кафедральні сайти щодо вступної кампанії здебільшого застарілі, інформація на них дво- і трирічної давності. Це не завдання приймальної комісії за цим стежити, а справа кожної кафедри чи факультету. Тому після затвердження умов прийому потрібно постійно оновлювати сайти, а це, як правило, на початку нового календарного року. За відповідність змісту сайтів тепер буде слідкувати новостворена Державна служба якості освіти. Треба сказати, що я сформував комісію для створення нового сайту університету, що допоможе якісно підвищити можливість представлення закладу на освітньому ринку послуг.

6. Кожен викладач університету повинен усвідомити, що питання набору – це справа не лише ректорату і деканів, але і кожного з вас. Особливо це стосується розробки сучасних робочих програм, застосування закордонного досвіду, співпраця з роботодавцями, поширення дуальної освіти.

Тобто креативність роботи викладача, його вміння зацікавити студента – важливий метод агітаційної роботи, бо саме студенти повинні стати поширювачами пріоритетів університету й окремої спеціальності серед своїх молодших колег за місцем навчання чи проживання.

І якщо кожен це усвідомить, то ми зможемо протистояти не лише викликам часу, але й політиці держави в освітній сфері, спрямованої на зменшення кількості місць державного замовлення.

7. Перехід від старого принципу як навчати до нового дидактичного методу як навчатися, ставить перед нами зовсім інші завдання. За наявності ГУГЛ і Вікіпедії лекції інформаційного характеру втрачають свою актуальність і ефективність. При викладі матеріалу викладач передусім має орієнтуватися на практичні навички майбутнього працівника, на його затребуваність на ринку праці. А для цього потрібно не лише зменшувати кількість лекційних годин, але й переходити до діалогічного принципу спілкування зі студентською аудиторією, встановлювати партнерські відносини між об'єктом і суб'єктом освітнього процесу, орієнтуватися на запити студентів і потреби роботодавців, що ставить черговим викликом залучення останніх до реалізації засвоєння компетенцій.

8. На багатьох факультетах виникають проблеми із необхідністю відповідати встановленій кількості годин, згідно із Законом України «Про вищу освіту». Виходом із ситуації видається скорочення кількості предметів різними шляхами: об'єднанням курсів, вилучення тих, які не мають практичних навичок тощо. Це не лише розвантажить викладача, й дасть студенту додатковий час на самостійну підготовку.

Іншим шляхом удосконалення освітнього процесу є зміна парадигми підходу до вибіркової дисциплін. Зараз цей вибір здійснюється всередині факультетів і інститутів, а необхідно його вивести на університетський рівень, запропонувавши низку дисциплін, які були б необхідні фахівцю різних освітніх програм. І такий приклад у нас уже є: викладач економічного факультету Євген Ткач запропонував курс «Фінансові основи організації власного бізнесу», на який записалося близько 300 студентів з різних факультетів.

Ще однією формою вдосконалення процесу вибіркової дисциплін є залучення студентів, які б самі пропонували цікаві їм дисципліни. Ми плануємо ввести до складу науково-методичної ради активних студентів (5-6 осіб), які візьмуть безпосередню участь у моніторингу не лише ефективності вибіркової дисциплін, але й перегляді змісту освітніх програм.

8. Іншою формою прагматизації освітнього процесу має стати дуальна освіта. У нас існує не лише положення про дуальну освіту, але й маємо перші успіхи: досвід такої освіти на географічному факультеті (освітня програма «Міжнародний туризм»), інституті біології, хімії і біоресурсів (освітня програма «Лісове господарство»), факультеті архітектури, будівництва і образотворчо-прикладного мистецтва (освітня програма «Будівництво») та ін. Можливо, у майбутньому це призведе до фінансування представниками бізнесу деяких затребуваних освітніх програм.

9. У зв'язку із тенденцією зменшення кількості магістрів (і не лише в нашому університеті), потрібно переглянути магістерські програми, визначивши їхню затребуваність на ринку праці. Тим паче, що за акредитацію кожної такої програми університет платить Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти більше 45 тис грн.

10. Низькі результати ЗНО школярів у Чернівецькій області актуалізують перед нами низку проблем. Це новий підхід до підготовки фахівців зі спеціальності «Середня освіта». У цьому напрямі вже дещо зроблено (укладена угода з міським управлінням освіти, де визначені базові школи для кожної спеціальності, проведення лабораторних і практичних занять для школярів на базі університету, залучення висококваліфікованих вчителів до викладання в університеті і навпаки, створення кафедр з методики тощо). Іншим напрямом нашої діяльності має стати розробка системи підвищення кваліфікації вчителів шкіл на базі університету. І тут маємо перші результати: проведено 4 одноденні семінари-тренінги для заступників директорів шкіл усієї області силами факультету педагогіки, психології і соціальної роботи спільно з Державною службою забезпечення якості освіти області з видачею відповідних сертифікатів.

11. Поява Стандартів вищої освіти з багатьох спеціальностей ставить перед нами теж багато запитань. Насамперед. Це перегляд змісту освітніх програм і навчальних планів. У зв'язку з цим випускова кафедра має проаналізувати, чи всі наявні у плані предмети забезпечують стандартні компетентності. Хочу звернути увагу, що основний ухил їх повинен стосуватися не лише професійно-орієнтованих компетентностей, але комп'ютерної грамотності та знання іноземної мови, а також забезпечення набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям програми. Це навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше... Це не наша вигадка, а вимоги часу. Тому, як на мене, потрібно збільшувати кредити на вивчення іноземних мов і повернути інформатику в робочі навчальні плани усіх спеціальностей. Сподіваюся, що в цих прагненнях ми знайдемо повну підтримку в студентському колективі.

12. Нові виклики часу і потреби ринку праці повинні змусити нас змінити і внутрішню систему забезпечення і вдосконалення якості освіти в університеті. Старі методи (ректорські контрольні роботи, комплексні перевірки факультетів і інститутів) напевно уже вичерпали себе. Нам потрібно підходити до цього по-новому. Сподіваюсь, що створена при першому проректорів Раді інноваційного розвитку університету розробить цю схему. Можу сказати, що

такими новими підходами мають бути регулярні опитування студентів і викладачів, створення системи електронного документообігу, якісно новий підхід до системи цифрового університету, який дасть змогу перевести навчальні матеріали в цифровий вимір як у текстовому, так і у відеоформаті; моніторинг змісту освітніх програм із залученням до нього студентів тощо.

Розділ 2. Науково-пошукова діяльність

2.1. Науково-дослідна робота

Наукова робота університету проводиться в рамках кафедральних, держбюджетних та госпдоговірних тем, відповідно, фундаментального та прикладного спрямування. Загальний обсяг виконуваних у 2019 році держбюджетних робіт становив 12,9 млн. грн. Фінансування об'єктів національного надбання склало – 488,5 тис. грн., за спецфондом – 941,5 тис. грн.

Завдяки активній участі наукових колективів університету в конкурсному відборі наукових проєктів МОН України, у 2019 році розпочато виконання восьми науково-дослідних робіт, серед яких 6 фундаментальних проєктів та 2 наукові роботи молодих науковців. Наразі в університеті виконується 25 робіт, з яких: 20 – фундаментальних, 3 – прикладних, 2 – роботи молодих вчених.

Для підтримки наукових досліджень талановитих науковців університету другий рік поспіль проводиться конкурс на здобуття грантів ЧНУ. Організатором цього конкурсу виступає Рада молодих учених університету. На проведення конкурсу університет виділив 120 тис. грн. У 2019 році фінансування отримали проєкти доцента кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки Саміли А.П., асистента кафедри фінансів і кредиту Ткачук І.Я., доцента кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту Гакман А.В., наукового співробітника кафедри загальної хімії та хімічного матеріалознавства Канака А.П.

Для участі в щорічному конкурсному відборі наукових проєктів, виконання яких розпочнеться у 2020 році, університетом підготовлено та подано на конкурс Міністерства 10 проєктів (7 фундаментальних та 3 прикладних) із загальним річним обсягом фінансування майже 9,49 млн. грн. Це проєкти професорів Зенкової К.Ю., Ткача М.В., Літовченка В. А., Гудими Ю.В., Марченка М.М., Панчук І.І. та доцентів Горського М.П., Новікова С.М., Борчі М. Д., старшого наукового співробітника Драпака С.І. Наразі триває експертиза цих проєктів у Міністерстві.

Для участі в конкурсі МОНУ наукових розробок молодих учених надіслано 3 проєкти із загальним річним фінансуванням 1,9 млн. грн. Це проєкти д-р техн. наук Саміли А.П., канд. техн. наук Солована М.М., канд. наук з фізичного виховання і спорту Галана Я.П. За попередніми даними всі проєкти отримали оцінку високого рівня – більше 80-ти балів, що дає їм високі шанси на те, щоб отримати бюджетне фінансування на 2020 рік.

Одне із ключових завдань науковців Чернівецького національного університету – пропозиція своїх розробок для практичного використання в різних галузях. Реалізацію цього завдання університет вбачає через

патентування перспективних розробок і пропонування їх представникам промислового сектора. За 2019 рік науковцями університету отримано 35 патентів на корисні моделі та подано 13 заявок на отримання охоронних документів.

Одна із розробок університету – це інгібіторна композиція для систем водоохолодження олійно-екстракційних заводів, яка знайшла своє практичне застосування у виробничому процесі ПАТ Чернівецький олійно-жировий комбінат (м. Чернівці). Уже декілька років поспіль на замовлення цього підприємства виконуються госпдоговірні роботи. Так, у 2019 році продовжено виконання госпдоговірної теми «Стабілізація оборотних циклів водоохолодження олійно-екстракційного заводу та компресорної установки».

Розроблені на кафедрі біохімії та біотехнології методики відтворення аборигенних видів риб запроваджуються на рибогосподарських підприємствах при вирощуванні молоді риб. Розроблена технологія вирощування фіто- та зоопланктону на зворотних водах рибоводних комплексів дала змогу істотно знизити собівартість отримання живих кормів. У 2019 році отримано Акт впровадження результатів дослідження на Херсонському виробничо-експериментальному заводі з розведення молоді частикових риб. Виконані дослідження дозволили підготувати і подати на конкурс науково-технічних розробок за державним замовленням проєкт «Розроблення технологічних режимів застосування композиційних препаратів в індустріальній аквакультури».

У 2019 році рішенням Чернівецької обласної ради від 12 вересня 2019 р. №162-33/19 «Про Перелік природоохоронних заходів для фінансування з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища в 2019 році», затвердженого рішенням XXXIII сесії Чернівецької обласної ради VII скликання виділено фінансування НДР «Наукове обґрунтування принципів планування сталого якісного розвитку річки Прут у межах Чернівецької області». Наукова робота виконується науковцями географічного факультету під керівництвом проф. Ющенко Ю.С.

Уже третій рік поспіль рішенням Чернівецької обласної ради виділяється фінансування на діяльність Центру буковинознавства. Наукові дослідження програми "Буковинські студії VIII" виконуються під керівництвом доцента Скорейко Г.М.

На сьогодні в університеті функціонують 4 об'єкти, що внесені до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання – це Гербарій, Дендрарій ботанічного саду, Зоологічні колекції та Буковинензія. У 2019 році на підтримку цих об'єктів державного значення було виділено 488,5 тис. грн.

Наразі Міністерство розробляє новий механізм фінансування наукової діяльності ЗВО. Крім традиційних щорічних конкурсів на отримання бюджетного фінансування, буде виділятися базове фінансування. Задля цього у 2019 році Міністерством розпочата процедура атестації університетів за 7-ма науковими напрямками:

1. Аграрні науки та ветеринарія.
2. Воєнні науки та національна безпека.

3. Гуманітарні науки та мистецтво (богослов'я, гуманітарні науки, культура і мистецтво).
4. Суспільні науки (журналістика, міжнародні відносини, освіта / педагогіка, право, соціальна робота, соціальні та поведінкові науки, сфера обслуговування, публічне управління й адміністрування).
5. Біологія та охорона здоров'я (біологія, охорона здоров'я).
6. Математичні науки та природничі науки (математика та статистика, природничі науки).
7. Технічні науки (інформаційні технології, електроніка та телекомунікації, архітектура та будівництво, електрична інженерія, механічна інженерія, автоматизація та приладобудування, транспорт, хімічна та біоінженерія, виробництво та технології).

За результатами атестації заклад вищої освіти зараховуватимуть до однієї з трьох груп – А, Б, В – або визнаватимуть таким, який узагалі не пройшов атестацію. У групі А будуть ті університети, дослідження яких мають важливе державне або світове значення і виконуються на світовому рівні; у групі Б – які мають важливе значення для окремих галузей економіки, національної безпеки, інших сфер, виконуються на високому професійному рівні; у групі В – що мають значення для освітнього процесу в університеті, виконуються на задовільному професійному рівні.

Наш університет подав атестаційні справи за 3-ма напрямками:

- Біологія та охорона здоров'я;
- Математичні науки та природничі науки;
- Технічні науки.

У наступному році університетом буде підготовлено та подано атестаційні справи ще за двома напрямками:

- Гуманітарні науки та мистецтво.
- Суспільні науки.

Плідна наукова робота науковців нашого університету підтверджена незалежними науковими рейтингами:

- за рейтингом наукометричної бази Scopus ми перебуваємо на 3-й позиції;
- у консолідованому рейтингу університет посідає 13-14 місце;
- за рейтингом Webometrics – 16 місце;
- у рейтингу кращих класичних ВНЗ України – 8 місце;
- за рейтингом Топ-200 Україна – 24 місце.

Поряд з державними та міжнародними рейтингами університет самостійно проводить оцінку діяльності своїх навчально-наукових підрозділів. Задля цього проводиться рейтингова оцінка діяльності кафедр та її викладачів. Проведення таких рейтингових оцінок має на меті створити конкурентно-спроможне середовище, яке сприятиме продукуванню наукової продукції високого рівня та забезпечить підготовку кваліфікованих фахівців, які матимуть високі шанси працевлаштування в різних галузях.

Свій науковий доробок науковці університету представляють у міжнародних та вітчизняних журналах, монографіях, підручниках. За 2019 рік

працівники університету підготували та видали більше 2 тис. публікацій. У базі Scopus та Web of Science понад 200 статей.

Відбулася I Міжнародна науково-практична конференція «Стале бджільництво в Україні». Організатори конференції: Інститут біології, хімії та біоресурсів ЧНУ (кафедра молекулярної генетики та біотехнології, а також кафедра екології та біомоніторингу), ГО «Асоціація виробників продукції бджільництва «Буковинський бджоляр»», Спілка пасічників України.

У роботі конференції активну участь взяли близько 200 учасників, серед яких науковці та пасічники з Данії, Швеції, Польщі, Молдови, Італії, Канади та України. Робота конференції була організована за такими секціями: «Генетика, селекція та розведення бджіл», «Технологія отримання продуктів бджільництва», «Соціально-екологічні аспекти втрат бджіл, участь громадськості у прийнятті рішень, освіта». На конференції підписано Меморандум про співпрацю між Спілкою пасічників Закарпаття, Інститутом біології, хімії та біоресурсів та ГО «Асоціація виробників продукції бджільництва «Буковинський бджоляр».

На базі Інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук була організована 14 Міжнародна наукова конференція «Correlation Optics 2019». Програма конференції включала 16 запрошених доповідей, 22 регулярні доповіді та 85 постерних доповідей, а також лекції для членів студентських відділень Міжнародного товариства інженерів оптиків SPIE та Американського оптичного товариства OSA. Доповіді були представлені приблизно 120 дослідниками з 23 країн: США, Великобританії, Німеччини, Франції, Данії, Японії, Австралії, Польщі, Румунії, Чехії, Канади, Індії, Китаю, Литви, Камеруну, Ізраїлю, Фінляндії, Іспанії, Швеції та України. За результатами роботи конференції планується друк збірника наукових праць під егідою Міжнародного товариства інженерів-оптиків SPIE (SPIE Proceeding), а також публікація праць у провідних Scopus виданнях: Journal of Biomedical Optics (Імпакт фактор 2,7) та журналі Optical Engineering (імпакт фактор 1,08) .

Директор ІФТКН проф. Ангельський О. В. переміг у всесвітньому конкурсі «Пошук по світу 1000 талантів у галузі освіти і науки», що проводиться урядом Китаю. Окрім особистої відзнаки, Ангельський О.В. отримав можливість створення своєї міжнародної наукової команди, що відкриває нові можливості для науковців університету. Для реалізації цього в статутних документах програми конкурсу передбачені відповідні організаційні заходи та кошти в рамках довгострокового співробітництва з переможцем, терміном на 5 років.

Студенти університету є активними учасниками наукових заходів. Талановита молодь університету закріплена за досвідченими викладачами та поєднана в наукові гуртки і проблемні групи. В університеті функціонує 61 науковий гурток, 5 проблемних груп, 3 конструкторських бюро, у роботі яких бере участь більше 1000 студентів.

Студенти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича також брали участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах. Всього за перемогу боролися 103 наші студенти у 49 олімпіадах. Як підсумок, вибороли 12 дипломів, серед яких 7 – II ступеня і 5 – III ступеня. У загальному

рейтингу наш університет посів почесне 8 місце серед 34 класичних і юридичних ЗВО України. 47 студентів взяли участь у II етапі всеукраїнського студентського конкурсу наукових робіт, з них 2 отримали диплом I ступеня, 4 - II ступеня і 11 – III ступеня.

16-17 квітня на базі університету була проведена щорічна студентська наукова конференція, на якій було заслухано 1125 доповідей. Кращі доповіді були відзначені грамотами.

2.2. Наукова бібліотека

Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича є культурним та інформаційним центром університету, виконує важливу роль у навчальному процесі.

Основні завдання бібліотеки:

- Подальший розвиток бібліотечних ресурсів, що відповідає сучасним стратегічним потребам ЧНУ та профілю університету.
- Подальший розвиток і впровадження сучасних інформаційних технологій та ресурсів у поєднанні з традиційними.
- Створення власних інформаційних ресурсів на основі тісної співпраці з факультетами: створення Електронної бібліотеки.
- Поліпшення бібліотечного сервісу: комфортність, оперативність, інформативність.
- Співпраця зі структурними підрозділами ЧНУ, іншими бібліотеками України й області.

Бібліотека розташована в 2-х приміщеннях: основна будівля (вул. Лесі Українки, 23) та корпус № 20 (абонемент № 3, вул. Банкова, 1). Загальна площа приміщень – 6 291,5м². Абонементів – 5, читальних залів – 6 (500 місць).

Формування й організація бібліотечних фондів

Оперативне і систематичне комплектування фондів із використанням традиційних і нетрадиційних джерел комплектування – основа створення власного інформаційного ресурсу бібліотеки. При визначенні політики комплектування бібліотека працює в тісному контакті з кафедрами та підрозділами університету. Бібліотечні ресурси дають змогу забезпечити навчальний процес в університеті та в значній мірі задовольнити потреби науковців. На 01.10.2019 р. бібліотечний фонд становить **2721300** примірників на суму **8669879,20** грн.

Витрачено коштів на комплектування: **9838,72** грн. з них 31 прим. – видання Головного управління статистики та 6 прим. видавництво «Ліра». На передплату друкованих періодичних видань витрачено 86 603,13 коп. та на передплату електронних періодичних видань витрачено 1 440 грн. На жаль, за кошти університету навчальних видань у 2019 р. не надходило.

Таблиця 26 (бібліотечні ресурси за 2019 р.)

Показники	2019 рік
Бібліотечні ресурси, всього:	2 721 300
<i>Надійшло:</i> книг	5 388
періодичних видань	1 277
<i>вибуло:</i> книг	816
журналів	2 683

Таблиця 27 (бібліотечні надходження за 2010 – 2019 р.)

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Надійшло документів всього примірників:	21882	19420	20345	23097	16783	15935	59409	8153	8166	5388
<i>за видами:</i> книги	1305 4	12076	13646	10913	5238	7338	4742 6	3219	4609	538 8
журнали	2 364	1 626	1 462	1 105	1 340	2 077	8 136	1 638	1 336	1 277
газети	54	25	33	31	29	44	48	33	41	12

Станом на 01.01.2019 р. у фонді відділу рідкісних книг та рукописів зберігається 70 934 примірники: інкунабули, палеотипи, вітчизняні та іноземні стародруки, особисті архіви В. Сімовича – професора Львівського університету, Є. Козака – професора Чернівецького університету, К. Райфенкугеля – директора бібліотеки Чернівецького університету. Представлені колекції К. Томащука – першого ректора Чернівецького університету, В. Сімовича, Є. Козака, І. Карбулицького, І. Співака та ін. У цьому фонді зберігаються також книжкові колекції Марії-Луїзи, дружини Наполеона I, цісаря Франца-Йозефа I, професорів університету С. Смаль-Стоцького, Іона Сбієри та ін.

З метою збереження бібліотечних фондів проводяться перевірки згідно з перспективним планом роботи на 2018 – 2022 рр.

Бібліотечне обслуговування

Основні завдання:

- забезпечення літературою згідно з навчальними планами;
- повне оперативне задоволення потреб користувачів у інформації тій або тій та покращення якості їхнього обслуговування;
- систематичне підвищення професійного та культурного рівня обслуговування;
- популяризація наявних видань і незаслужено забутої літератури;

– сприяння інтелектуальному розвитку та самоствердженню особистості студента.

Порівняно з минулими роками звітні показники знизилися. У 2019 році значно зменшилось користувачів професорсько-викладацького складу. Всього викладачів за єдиним читацьким обліком 260, що значно менше у порівнянні з минулими роками. Коливання показника кількості користувачів студентів залежить від кількості набору студентів.

Культурно-просвітницька робота

Культурно-просвітницька робота спрямована на реалізацію культурно-просвітницьких функцій бібліотеки. У бібліотеці проводяться:

- книжкові виставки;
- бібліографічні огляди літератури;
- відкриті перегляди літератури;
- презентації книг, зустрічі з видатними людьми краю, письменниками.

На початку навчального року бібліотека традиційно проводить заняття-екскурсії для першокурсників з метою ознайомлення їх з ресурсами бібліотеки й основними навичками самостійної роботи з пошуку та опрацювання інформації та для студентів старших курсів на допомогу пошуку літератури для наукових робіт.

26 вересня 2019 року в Науковій бібліотеці Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в рамках відзначення «Всеукраїнського дня бібліотек» відбувся мистецький захід Бібліо-кафе «Літературний фреш». Дегустацію літературних новинок провели відомі письменники Володимир Лис, Надія Гуменюк та поети літературного угруповання «Давид давит/ь»: Іван Киселиця, Марія Рейкало, Віталій Данищук, Олег Осташек та ін.

Уперше в Науковій бібліотеці Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича відбулося нагородження переможців конкурсу «Найкращий читач року Наукової бібліотеки ЧНУ – 2018». Серед найактивніших відвідувачів бібліотеки визначено трьох номінантів. Кращим читачем серед професорсько-викладацького складу ЧНУ став Ігор Піддубний, доцент кафедри історії нового та новітнього часу факультету історії, політології та міжнародних відносин. Серед студентів ЧНУ – Віталій Семешкін, студент 3 курсу Інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук. Серед чернівчан – Марія Никирса, відмінник архівної справи, науковець, краєзнавець, перекладач, «Почесний громадянин міста Чернівці».

22 березня 2019 року в Науковій бібліотеці імені Михайла Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка відбулося урочиста церемонія нагородження переможців **Всеукраїнського фестивалю «Читач року – 2018»**. Переможців визначили з усіх університетських бібліотек України. Серед них також **визнано найактивнішим читачем Ігоря Піддубного**, доцента кафедри історії нового та новітнього часу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

У приміщенні читального залу наукової літератури відділу обслуговування Наукової бібліотеки ЧНУ діє Інформаційний центр Європейського Союзу,

основним завданням якого є поширення інформації про Європейський Союз та його політику, надання допомоги університетам і дослідницьким центрам в навчанні студентів та проведенні дослідницької роботи з питань європейської інтеграції, а також сприяння участі студентів у дебатах з європейських питань.

Автоматизація бібліотечних процесів та електронні ресурси

Користувачі мають можливість скористатись електронним каталогом у мережі Інтернет у залі електронної інформації бібліотеки.

Проводиться рекаталогізація фондів читальних залів і абонементів бібліотеки, тобто внесення до електронного каталогу документів, що надійшли в бібліотеку до 2003 року. Станом на кінець 2019 року завершена рекаталогізація в читальних залах наукової та навчальної літератури, абонементів № 2, № 3, № 5. Продовжується рекаталогізація абонементу № 1 та інформаційно-бібліографічного відділу. Триває рекаталогізація фонду відділу рідкісних книг та рукописів і відділу зберігання фондів.

Одночасно з формуванням традиційного фонду в бібліотеці формується фонд електронних ресурсів та доступу до баз даних. З метою забезпечення збереженості оцифровано першу україномовну газету краю «Буковина». Перші два роки видання (1885 – 1886) виставлено на сайті бібліотеки в мережі Інтернет для інформації та популяризації ресурсу. Доступ до оцифрованої колекції за період з 1887 до 1910 рр. здійснюється в читальному залі відділу рідкісних книг та рукописів.

Проводиться також оцифрування цінних та рідкісних книг у рамках збереження наукового об'єкта, що становить національне надбання України.

Бібліотека університету співпрацює з іншими бібліотеками та організаціями в різних проектах. Продовжується корпоративна робота у сфері каталогізації: згідно з угодою про спільний проект «Краєзнавча картотека» між НБ ЧНУ та Чернівецькою обласною універсальною науковою бібліотекою відбувається обмін аналітичними описами періодичних видань краєзнавчого характеру та наукових вісників ЧНУ; у рамках Всеукраїнського проекту «Центральний український корпоративний каталог» проводиться обмін аналітичних описів українських наукових журналів. Це дозволяє зменшити затрати часу на формування електронного каталогу бібліотеки, збільшити його обсяг. Щорічно бібліотека отримує до свого електронного каталогу від партнерів близько 13 тис. одиниць записів та передає приблизно 3 тис. одиниць записів.

Протягом 2019 року бібліотека приділяла велику увагу організації доступу студентів і викладачів університету до світових інформаційних баз даних і колекцій електронних журналів. Зокрема пропонувались тестові доступи до інформаційних ресурсів: бази аналітичних та статистичних даних Statista (м. Гамбург); електронного архіву української періодики LIBRARIA; колекції електронних підручників видавництва «Центр учбової літератури».

У 2019 році Чернівецький університет продовжив отримувати доступ до реферативних, наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. Бібліотекою проведена робота з налагодження доступу в локальній мережі університету, організовано навчання та консультування викладачів та студентів

стосовно можливостей та особливостей користування наукометричними базами даних.

Проведено пошуково-аналітичну роботу для факультетів (підрозділів університету) стосовно профільних наукових журналів у різних базах даних, уточнено інформацію стосовно публікацій науковців ЧНУ в наукометричних базах даних.

Проведена робота з упорядкування профілю університету та окремих профілів науковців ЧНУ в наукометричній БД «Scopus».

На сайті бібліотеки розроблено новий розділ «На допомогу науковцю» (<http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/07services/04helpsci>), зокрема підготовлено матеріали з наукометрії.

Проводиться організаційно-консультативна робота для впровадження системи UNICHECK (перевірки на наявність текстових запозичень «антиплагіат») у навчально-науковій роботі, зокрема функціонує 3 акаунти:

- перевірка студентських робіт з внутрішньою базою даних та мережею Інтернет;
- перевірка кандидатських та докторських робіт з мережею Інтернет;
- перевірка статей, що подаються до друку до 5 наукових видань ЧНУ з мережею Інтернет.

У бібліотеці використовується програмне забезпечення для формування електронного каталогу Фонду та обладнання для створення цифрової копії документів Фонду. Також в 2017 році було придбано додаткове обладнання (спеціалізований сканер та мережевий накопичувач за понад 650 тис. грн.), що значно прискорить цей напрям роботи, а також збільшить кількісні обсяги цифрового ресурсу, а в 2018 році – сервер. Наступним логічним кроком в напрямі представлення цифрових колекцій фонду є створення вебпорталу для інтеграції та онлайн-презентації цифрових колекцій, з перспективою інтегрування до нього інших електронних ресурсів і цифрових колекцій спадщини університету, а також представлення цих колекцій в європейських та світових системах і ресурсах оцифрованої спадщини. У ході реалізації проєкту передбачається розробка програмно-технологічної платформи з формування, підтримки та інтеграції ресурсів порталу і, власне, вебпорталу з системою керування і підтримки. Вартість таких робіт – **190,0 тис. грн.**

– Сума фінансування об'єкта НН «Фонд рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонд «Буковинензія» наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» у 2019 році – 320,0 тис. грн.

Науково-дослідницька робота бібліотеки

Важливим складником діяльності бібліотеки є науково-дослідницька робота, яка спрямована на:

- удосконалення бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування з метою підвищення рівня задоволення читацьких потреб;
- вивчення окремих книжкових колекцій видатних діячів науки і культури для розкриття та популяризації фондів;
- дослідження історії бібліотеки;

- укладання бібліографічних покажчиків.

Наукова тема:

1. «Фонд рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонд «Буковинензія» наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (НБ ЧНУ) визнано науковим об'єктом, що становить національне надбання (Розпорядження Кабінету Міністрів України № 472-р від 19 серпня 2002 р.), Міністерство освіти і науки України видало свідоцтво № 17, Серія МН від 14 січня 2009 р. «Про внесення фонду рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонду «Буковинензія» НБ ЧНУ до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання».

Проектна діяльність:

1. З 2016 року бібліотека бере участь у науково-дослідному корпоративному проєкті Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського «Книжкові пам'ятки України». Корпоративний проєкт «Книжкові пам'ятки України» надає можливість користувачам розподілено формувати записи реєстру книжкових пам'яток України: вводити опис документа відповідно до методичних рекомендацій Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського «Матеріали до реєстру». Дані проєкту збираються лише із науково-дослідною метою.

2. Участь у проєкті Національної парламентської бібліотеки України зі створення електронної бібліотеки «Культура України».

3. Участь у проєкті «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України».

4. Інформаційний стенд «Україна-НАТО».

5. Інформаційний центр Європейського Союзу.

Проводиться пошукова робота матеріалів для укладання бібліографічних покажчиків.

У 2019 році відзначено Муніципальною відзнакою імені Антона Кохановського в номінації «Краєзнавча розвідка року» Дячук Марію Петрівну, головного бібліотекаря Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та авторський колектив за видання англійськомовного бібліографічного покажчика: Nezhurbida S. Eugen Ehrlich: Bibliographic Index / Sergiy Nezhurbida, Maria Diachuk, Manfred Rehbinder. – [Wilmington] : Vernon Press, 2018. – 376 p. – (Series in Law).

На Наукову бібліотеку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича з 2008 року покладено виконання обов'язків обласного методичного центру бібліотек закладів вищої освіти Чернівецької області. В рамках роботи Чернівецького обласного методичного об'єднання проводяться науково-практичні конференції, семінари, круглі столи тощо. Тематика проведених науково-практичних семінарів за 2019 рік:

- «Науковий об'єкт що становить національне надбання України: стан, використання, зберігання, перспектив» (22.02.2019 р.,

НБ ЧНУ). В семінарі взяли участь бібліотеки міста Чернівців та бібліотека Сучавського університету «Штефан чел Марє» (Румунія).

- **«Інформаційні ресурси бібліотеки: формування і використання»** (30.10.2019 р., *НБ ЧНУ*). В семінарі взяли участь бібліотеки міста Чернівців, викладачі та студенти ЧНУ та ін.

Бібліотека бере активну участь у загальноуніверситетських заходах, наукових конференціях шляхом організації книжкових виставок, відкритих переглядів літератури. Також інформацію про проведення заходів можна переглянути на сайтах бібліотеки та університету.

Міжнародна співпраця

1. 4-6 квітня у Сучавському університеті «Штефан чел Марє» (м. Сучава, Румунія) відбувся Міжнародний колоквиум «Канонічна спадщина – основа життєвої сили та культурного розмаїття», у якому взяла участь делегація працівників Наукової бібліотеки ЧНУ. У роботі колоквиуму брали участь представники з України, Молдови та Грузії. Організатори: бібліотека університету «Штефан чел Марє», CODFREURCOR (Французький франкомовний докторський коледж гуманітарних наук) та Асоціація бібліотекарів Румунії.

2. 10 травня у Сучавському університеті «Штефан чел Марє» (м. Сучава, Румунія) відбувся шостий міжнародний книжковий салон «Alma Mater Librogum», у якому взяла участь делегація працівників Наукової бібліотеки ЧНУ. Бібліотекою на книжковому салоні були представлені бібліографічні покажчики, підготовлені Науковою бібліотекою ЧНУ і видані видавництвом Чернівецького університету: «Йозеф Шумпетер» (2011), «Фрідріх Кляйнвехтер» (2013), «Анатолій Добрянський» (2014), «Ольга Кобилянська» (2015), «Тарас Шевченко – поет, художник, мислитель (з матеріалів газети «Буковина» (2015), «Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні» (2015), «Надія Бабич» (2018). Також була представлена продукція відомого чернівецького видавництва «Наші книги». У книжковому салоні взяли участь видавництва з Румунії, Німеччини, України, Сербії та Сенегалу.

У найближчих планах: продовження роботи з технічного оснащення бібліотеки, рекаталогізація та оцифрування підсобних фондів бібліотеки.

2.3. Ботанічний сад

Виробнича діяльність. Ботанічним садом у 2019 р. надано платних послуг на суму 119 тис. 107 грн., в тому числі екскурсійне обслуговування 28 тис. 275 грн. і реалізація посадкового матеріалу на 90 тис. 831 грн. Найбільший попит був традиційно на різні види і форми магнолій та декоративні кущі (в цілому реалізовано більше 1200 саджанців) мешканцям Чернівецької, а також Хмельницької, Тернопільської, Львівської, Вінницької, Дніпропетровської областей.

Просвітницько-популяризаційна робота. Упродовж екскурсійного сезону (з березня по грудень) проведено 110 тематичних та оглядових екскурсій

для учнів, студентів та дорослих відвідувачів з міст і сіл Буковини та інших областей України. Цього року Ботанічний сад відвідало з організованими екскурсіями близько 3200 чоловік з різних областей України, а також з Німеччини, Італії, Австрії, Іспанії, Китаю та Канади.

Наукова робота проводиться згідно з планами на колекціях дендрарію Ботанічного саду, що є об'єктом Національного надбання, крім цього – триває аналіз та систематизація відомостей для видання каталогу колекцій Ботанічного саду. Розробляється система заходів для ефективного збереження та подальшого розвитку колекційних фондів з урахуванням нинішніх екологічних умов у Саду й обмеженої площі. Проаналізована динаміка змін таксономічного складу колекції деревних рослин, виявлені причини, що їх зумовили. Проводиться ретроспективний аналіз колекційного фонду відділу рослин захищеного ґрунту.

Цього року маємо 3 публікації, з них співавторство у колективній монографії, 2 наукові статті (у фахових журналах) і 1 колективна монографія в друці.

Забезпечення потреб навчального процесу. На колекційній базі Ботанічного саду систематично виконуються студентські наукові роботи кафедри ботаніки, лісового і садово-паркового господарства. Цього року започатковано вивчення геномів родини Тонконогові (Rosaceae) і таких родів, як Дуб (*Quercus*) та клен (*Acer*), триває поглиблене вивчення представників роду шипшина (*Rosa*) на кафедрі молекулярної генетики та біотехнології під керівництвом професора Волкова Р.А. і д.б.н., доц. Панчук І.І.

Крім того, колекції Ботанічного саду використовуються як наочний матеріал при викладанні на кафедрі ботаніки, лісового і садово-паркового господарства нормативних предметів і спецкурсів (зокрема курсів «Ботаніка», «Екологія рослин», «Анатомія рослин», «Квітникарство», «Декоративна дендрологія», «Фітопатологія»), а також при проведенні лабораторних спеціалізацій і навчальних практик. Матеріал для занять відбирається лаборантами кафедри разом з кураторами колекцій.

Господарська робота. Цього року за кошти університету реконструйовано кактусну оранжерею, зміцнено та утеплено тамбур дендрологічної оранжереї, відремонтовано вуличну поливну систему на території Ботанічного саду. Придбано теплову гармату для покращення опалення відділу вологих тропіків фондової оранжереї та опалювальні електроприлади для приміщень відділу паркознавства.

На кошти від платних послуг Ботанічного саду закуплено ґрунтосуміші, торф, отрутохімікати та добрива для забезпечення адекватного догляду за колекційними рослинами.

За кошти Міністерства освіти, виділені для утримання, збереження та розвитку об'єкта національного надбання «Дендрарій Ботанічного саду Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича» виготовлено дерев'яні парникові рами та щити для притінення парників.

На самшитах у партері Резиденції було виявлено карантинного шкідника, визначено методи боротьби з ним, закуплено відповідні інсектициди, потужний обприскувач і засоби індивідуального захисту. Першу обробку кущів ми

здійснили восени, відтепер цю роботу доведеться робити постійно від ранньої весни до пізньої осені. Для цього потрібно ввести в штат ще одну посаду лаборанта.

Оскільки деревні насадження Ботанічного саду мають більш, ніж 140-річний вік, щороку потрібно видаляти чимало аварійних, хворих та сухостійних дерев. Через злиття міністерств цього року ми не отримали лімітів з міністерства екології на такі роботи, то ж ця робота не виконана. Нами підготували документи до Міністерства екології на 33 дерева, що потребують знесення в 2020 році.

Фондова оранжерея потребує завершення капітального ремонту. Найперше, що треба для цього зробити – новий проєкт на ремонтні роботи, що дасть можливість просити частину грошей на це в Міністерстві екології. Ми провели попередні зустрічі з архітекторами з цього приводу. Також конче треба капітально відремонтувати басейн у дендропарку Резиденції. Назріла необхідність замінити тверде покриття на доріжках в Ботанічному саду.

Розділ 3. Міжнародна співпраця

3.1. Загальна інформація

Міжнародна діяльність в системі освіти була і залишається важливим складником функціонування сучасного університету. В умовах глобалізації повноцінна діяльність вищої школи можлива лише завдяки інтернаціоналізації вищих навчальних закладів. Адже, формуючи власну національну систему освіти, потрібно також враховувати і сучасні глобалізаційні впливи, а однією з важливих модернізаційних змін у вищій освіті, зумовлених процесами глобалізації, є інтернаціоналізація та інтеграція. У цьому контексті динаміка розвитку міжнародної діяльності нашого університету є позитивною і ми досягнули чималих успіхів.

Протягом останніх років Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича розвиває тісні зв'язки з навчальними, науковими, культурними та іншими закладами з-понад 30 зарубіжних країн. Загальна кількість угод станом на сьогодні складає 181. Більша частина угод діє, за кожною з них співпрацюють щонайменше 2 спеціальності. Це в свою чергу означає, що абсолютна більшість кафедр нашого університету різною мірою співпрацюють з іноземними партнерами.

Таблиця 28 (загальна кількість угод по країнах)

№	Країна/ Консорціум	до 2014	Рік					Всього на 12.2019
			2015	2016	2017	2018	2019	
1	Консорціуми, освітні організації та	4			1	1		6

	ін.							
2	Австрія	3	1	1				5
3	Словацька Республіка	5				1		6
4	Білорусь	4	1	1		1		7
5	Молдова	6	1	1		1	2	11
6	Росія	7						7
7	Румунія	10	1	2	1	5	1	20
8	Німеччина	12	3	1	5	1	4	26
9	Польща	29	3	4	3	1	3	43
10	Інші	28	5	2	6	7	2	50
Кількість за 32 країнами		107	15	10	60	16	12	164

3.2. Участь у європейських проектах

Кожного року активізується робота з розширення участі університету в міжнародних проектах. Факультети за підтримки відділу міжнародних зв'язків доклали багато зусиль до подання грантових заявок, координування та реалізації міжнародних проектів. Позитивним моментом було призначення в кожному інституті та факультеті заступників з міжнародної діяльності, що сприяє кращій комунікації та розвитку прямих контактів з іноземними партнерами.

До кінця 2017 року важливу роль відігравали проекти європейської програми Еразмус Мундус, у яких наш університет почав брати участь, починаючи з 2011 року. Еразмус Мундус – це освітня програма ЄС, що була започаткована в 2004 р. і яка спрямована на активізацію міжнародної співпраці та підвищення мобільності студентів, викладачів, науковців європейських університетів та університетів країн Східного партнерства.

З 2011 року наш університет брав участь в 6 проектах програми Еразмус Мундус, що є досить позитивним результатом по Україні. В цьому році останні студенти та викладачі нашого університету здійснили мобільність за цими проектами.

ЧНУ задіяний також у низці TEMPUS проектів. TEMPUS – це програма зовнішньої допомоги Європейського Союзу. Її мета – сприяти модернізації системи вищої освіти в країнах-партнерах (країнах-сусідах) ЄС через активізацію співпраці між вищими навчальними закладами держав-членів ЄС та країн-партнерів.

Починаючи з 2011 року, у нашому університеті виконується та виконувалося загалом 8 проектів по цій програмі.

Потрібно згадати й інші проєкти, профінансовані Європейським Союзом, які виконувалися в нашому університеті: програма Жана Моне (1 проєкт) та Спільна операційна програма Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007 – 2013 рр. (3 проєкти).

Важливим є той факт, що з 2014 року було запроваджено загальну програму, назва якої *ЕРАЗМУС+*, за фінансової підтримки Європейського Союзу, яка прийшла на заміну вище перерахованими європейським програмам. ЕРАЗМУС+ – модифікована програма ЄС, що охоплює всі сектори: освіту, підготовку та молодіжну політику, додано сектор спорту, інтегрує сім існуючих програм в єдину узгоджену структуру, намагається досягнути більш системного впливу. Цілями цієї програми є: удосконалення навичок і здатності до працевлаштування студентів та сприяння конкурентоздатності європейської економіки; покращення якості викладання та навчання; виконання Стратегії модернізації вищої освіти в країнах-учасницях програми та розвиток потенціалу країн-партнерів; посилення міжнародного виміру в програмі ЕРАЗМУС+; підтримка Болонського процесу та діалогу щодо політики в стратегічних країнах-партнерах. Програма охоплює 3 ключові напрями діяльності:

КА1: Мобільність студентів та працівників у вищій освіті

КА2: Співпраця задля інновацій

КА3: Підтримка реформ

Нашим університетом на початку 2019 року подано спільно з партнерами понад 20 нових заявок за напрямом КА1 і на цей момент нами підписано 31 угоду в рамках мобільності студентів та викладачів. Також зараз виконуються 2 старих і 3 нових проєкти за напрямком КА2. Варто відзначити, що наш університет зайняв в 2018 році одноосібне 1 місце з кількості виграних проєктів з програми КА2. Дату подачі на нові проєкти вже оголошено і процес подачі триватиме до початку лютого 2020 року. Результати очікуються наприкінці літа 2020 року. Варто відзначити, що це останнє оголошення конкурсу по даній програмі.

У 2019 році ЧНУ було відзначено відповідними нагородами як університет, який увійшов до ТОП-3 по програмі ЕРАЗМУС+ КА2 та до ТОП-5 за програмою ЕРАЗМУС+ КА107.

3.3. Мобільність викладачів і студентів

Співробітники та студенти ЧНУ беруть активну участь у міжнародній науковій та освітній співпраці. За останні 5 років у закордонних відрядженнях побували 3917 співробітників, науковців та студентів ЧНУ, які взяли участь у наукових конференціях, симпозіумах, семінарах, стажуваннях, навчанні, у виконанні спільних наукових досліджень і проєктів, читанні лекцій та інше.

Динаміка закордонних відряджень співробітників, викладачів та студентів ЧНУ

2015 рік – 560

2016 рік – 553

2017 рік – 841

2018 рік – 812

2019 рік – 1151

В останні роки за різноманітними освітніми та науковими програмами, між університетськими угодами, а також стипендіями різних фондів за кордоном навчалися та стажувалися понад 2000 студентів ЧНУ. З них семестровий курс навчання або навчання в магістратурі в зарубіжних закладах освіти, здебільшого в університетах-партнерах, пройшли близько 600 студентів – Університет м. Єна, Любек та Аугзбург (Німеччина), Університет м. Гроннінген (Нідерланди), університети м. Грац та Клагенфурт (Австрія), Варшавський, Лодзький, Ягеллонський та Щецинський університети, Краківська політехніка та Краківський педагогічний університет, Поморська академія м. Слупськ (Польща), Ясський та Сучавський університети (Румунія).

ЧНУ зацікавлений у поширенні інформації про свою діяльність як в Україні, так і поза її межами. Викладачі, працівники та студенти вишів-партнерів відвідують університет з метою читання лекцій та стажування, виконання спільних проектів. А за останні 5 років у ЧНУ було прийнято 2719 співробітників та студентів вишів-партнерів.

Динаміка прийомів співробітників, викладачів та студентів закордонних ВНЗ-партнерів

2015 рік – 472

2016 рік – 421

2017 рік – 525

2018 рік – 534

2019 рік – 767

3.5 Співпраця з європейськими фондами

За минулий рік та останній час жваво розвивалися зв'язки Чернівецького університету з багатьма організаціями, фондами і програмами. Серед них варто виокремити такі: Німецька академічна служба обмінів «ДААД», Гете-інститут, Американська програма академічних обмінів імені Фулбрайта, Корпус Миру, Австрійська академічна служба обмінів, Католицька академічна служба обмінів та з недавнього часу налагодилася тісна співпраця з Британською Радою та Франкофонією.

Так, у рамках міжнародних науково-освітніх програм, за підтримки та фінансування Німецької академічної служби обмінів (ДААД), в університетах Німеччини перебували викладачі, аспіранти та студенти ЧНУ на стажуванні, навчанні та з метою проведення наукових досліджень у рамках як індивідуальних, так і колективних стипендій. За останній рік було виграно 8 проектів спільно з університетами м. Фрайбург, м. Аугзбург, Молдова Інститутом університету Лейпцигу й Інститутом історії та культури Південно-Східної Європи Мюнхенського університету в рамках ДААД-програми «Підтримка демократії в Україні», фінансування яких становить понад 180 000 євро. Також у цьому році подано нову заявку для проведення літньої школи з української мови та літератури, країнознавства та історії за фінансової підтримки ДААД. Подібні школи відбуваються лише у Львові, Києві та Миколаєві. Перевагою співпраці з різноманітними німецькими фондами є наявність великої кількості партнерів нашого університету в Німеччині

(основною вимогою подання спільних заявок є наявність договору про співпрацю з німецьким університетом) та відсутність співфінансування з нашої сторони. Варто відзначити, що студенти та співробітники нашого університету в останні роки отримують близько 10% від усіх стипендій, які отримує Україна.

У 2018 році розпочато виконання проєкту «Співпраця германістичних установ» між Чернівецьким, Аугзбурзьким та Пільзенським університетами за фінансової підтримки ДААД. У рамках проєкту передбачено обмін студентами та викладачами, проведення спільних наукових досліджень та міжнародних конференцій. Проєкт розраховано на 3 роки і на його фінансування виділено орієнтовно 150 000 євро.

Оскільки наш університет має досить добру співпрацю з німецькомовними університетами, Німецька академічна служба обмінів (ДААД), крім мовних лекторів упродовж 5-х останніх років направляє до ЧНУ додаткового мовного асистента. Загальна кількість представників ДААД, починаючи з 1998 року, становить 15 осіб. За сприяння німецьких лекторів на початку кожного навчального року організуються безкоштовні курси німецької мови для викладачів та студентів всіх факультетів університету як для початківців, так і тих, хто володіє певним рівнем знання німецької мови. Додаткову інформацію можна отримати в міжнародному відділі або Центрі німецькомовних студій на початку кожного навчального року.

Викладачі, аспіранти та студенти Чернівецького національного університету є постійними учасниками різноманітних програм академічних обмінів. Стипендіатами Програми імені Фулбрайта стали понад 10 співробітників університету.

Студенти та викладачі нашого університету мають можливість безкоштовно вивчати наступні мови: німецьку, англійську, румунську, польську та литовську. Відповідні курси ведуть лектори – носії мови з Німеччини, США, Румунії, Польщі та Литви. В нашому університеті діють лекторати цих мов.

Протягом 6 останніх років в університеті функціонує лекторат румунської мови на філологічному факультеті. Румунський лектор проводить також безкоштовні мовні курси для наших студентів та викладачів. У жовтні 2016 року було відкрито сучасний комп'ютерний клас для потреб лекторату за фінансової підтримки Сучавського університету (орієнтовна сума 250 000 гривень).

Міжнародна діяльність Чернівецького національного університету привертає увагу як іноземних фондів, представництв, організацій, так і окремих фахівців, які виявляють бажання працювати в нашому університеті як на волонтерських засадах, так і офіційно працевлаштованими. Протягом останніх років в університеті постійно на різних факультетах викладали представники Корпусу Миру (10 викладачів), представники Австрійської академічної служби – (9 викладачів), програми ім. Фулбрайта – (14 викладачів).

Міжнародну діяльність університету забезпечують і партнерські відносини з посольствами Канади, Польщі, Чехії, Румунії, Австрії, Німеччини, Болгарії, Литви, Словаччини, США, Республіки Молдова та Ізраїлю в Україні, які сприяють розвитку міжнародної діяльності університету в освітній галузі,

наближаючи її до європейського освітнього простору в рамках Болонського процесу. За останній рік наш університет відвідала велика кількість послів провідних світових країн, результатом чого стали домовленості щодо розширення співпраці з університетами та освітніми установами цих держав.

Дуже важливим моментом міжнародної співпраці університету є виконання програм подвійного диплому. Договори щодо підготовки студентів ЧНУ за освітнім ступенем «магістр» за навчальними програмами, що передбачають отримання подвійних дипломів узгоджені та підписані протягом минулого року. Йдеться про наступні спільні програми:

Таблиця 29 (програми подвійного диплому)

Назва програми	Назва ЗВО-партнера	Країна
"Фінанси та кредит"	Університет Микола Ромеріо (м. Вільнюс)	Литва
"Хімія / Хімічна технологія"	Краківська політехніка	Республіка Польща
"Україністика / Українська мова та література"	Ягеллонський університет (м. Краків)	Республіка Польща
«Політологія»	Університет Марії Кюрі-Скловської (м. Люблін)	Республіка Польща
«Педагогіка», «Економіка»	Вища лінгвістична школа (м. Ченстохов)	Республіка Польща
«Англійська філологія»	Університет Шафарика м. Кошице	Республіка Словаччина
«Комп'ютерні науки»	Сучавський університет Штефан чел Марє	Румунія
«Професійна освіта»	Люблінський політехнічний університет (м. Люблін)	Республіка Польща
«Видавництво та поліграфія»	Люблінський політехнічний університет (м. Люблін)	Республіка Польща
«Телекомунікації та радіотехніка»	Люблінський політехнічний університет (м. Люблін)	Республіка Польща
«Образотворче мистецтво», «Музика»	Університет Західного Анхоя (м. Луань)	Китай
Аспірантська програма подвійних дипломів з різних спеціальностей	Сучавський університет Штефан чел Марє	Румунія

Це дуже важливий напрям міжнародної діяльності, оскільки він дає змогу не лише утримати наших студентів у нашому університеті, але й одержати магістерські дипломи в найкращих європейських закладах вищої освіти.

3.4. Літні школи

Міжнародна діяльність університету не обмежується освітнім чи науковим складником, представлена вона й у спортивній і культурній сфері, насамперед за участю наших студентів. Значну роль в цьому відіграють культурні заходи, організовані в Чернівцях Центром німецькомовних студій за фінансової підтримки Гете – Інституту в Києві. Спортивна галузь співробітництва підтримується здебільшого з Сучавським та Кишинівським університетами.

Традиційно в нашому університеті проводяться літні школи зі студентами Сучавського та Бухарестського університетів (Румунія) та з польськими студентами Поморської педагогічної академії, Жешовського, Варшавського та Ягеллонського університетів, Краківської та Свентокшиської політехнік, Вищої державної східноєвропейської школи в м. Перемишлі. В середньому за рік проводиться 3-4 літні школи.

3.5. Іноземні студенти

Ми розпочали роботу із залучення до навчання в університеті іноземних студентів. У минулому навчальному році в університет зараховано 60 іноземних громадян, із них 29 студентами різних курсів і різних спеціальностей та 31 - слухачами підготовчих курсів. Свідоцтва про закінчення підготовчих курсів отримали 27 слухачів, 10 із них з різних причин не продовжують навчання в нашому університеті. На сьогодні в університеті навчаються 97 студентів-іноземців. На підготовчі курси зарахування практично перманентне. У 2019 році видано 76 запрошень на навчання іноземців. Основні країни – це Єгипет, Лівія, Гана, Китай, Гвінея, Судан, Пакистан, Бангладеш, Непал, Індія, Нігерія, Алжир, Туркменістан, Марокко, Польща та Нідерланди. Це дуже важливий напрямок роботи, який матиме перспективу в найближчі роки. Тому треба активно до нього долучатися, готувати до цієї роботи викладачів, зокрема вивчати англійську мову, готувати лекції та практичні заняття англійською мовою, створювати для них належні побутові умови. Водночас треба відповідально і вимогливо ставитись до цих студентів. Не всі із них справді хочуть вчитися, тому не треба фальшивого співчуття. За невиконання навчального плану, за численні пропуски їх треба відраховувати. Інакше в перспективі може постраждати імідж нашого університету.

Перспективними завданнями подальшої активізації міжнародної діяльності ЧНУ можна вважати:

- залучення по можливості всіх кафедр до міжнародної співпраці ЧНУ, в цьому контексті чекаємо на пропозиції відповідних кафедр та заступників деканів факультетів / директорів інститутів з міжнародної діяльності;

- подальша робота в напрямі погодження та підписання договорів з партнерами для запровадження подвійного диплома (насамперед на магістерському рівні);
- розширення співробітництва університету за рахунок налагодження контактів з новими партнерами;
- пошук та залучення іноземних студентів на повний курс навчання в ЧНУ;
- сприяння мобільності студентів, викладацького та адміністративного персоналу в рамках європейських програм (Erasmus+ KA1, DAAD, KAAD) та двосторонніх договорів про співпрацю;
- міжнародна проектна діяльність;
- підтримка молодих науковців;
- залучення студентів та викладачів до вивчення іноземних мов (англійська, німецька, румунська, французька, іспанська, литовська);
- проведення літніх шкіл;
- впровадження навчання англійською мовою на магістерському рівні;
- запрошення відомих іноземних науковців (доповіді, лекції, семінари та інше).

Розділ 4. Гуманітарно-виховна діяльність

Гуманітаризація освіти – важливий компонент професіоналізації, що передбачає залучення молодшої людини до гуманітарної культури людства, подолання одновимірності молодого фахівця, формування в нього основ гуманістичного світогляду, становлення як особистості, громадянина і професіонала.

Університет дотримується основних положень Концепції гуманітарного розвитку України до 2020 року, у якій чітко окреслено «... розвиток провідних закладів вищої освіти, як сучасних наукових центрів гуманітарного спрямування».

Координацію та методичне забезпечення здійснює рада з гуманітарної освіти і виховання, в інститутах, на факультетах та коледжі діють ради кураторів, діяльність яких нерідко бажає кращого. Нині викликає занепокоєння досить безвідповідальне ставлення окремих кураторів академгруп до студентів, особливо першокурсників.

Без сумніву, кураторство – це найбільш творча і кропітка ділянка роботи викладача. Робота кураторів охоплює насамперед створення виховного середовища для соціальної адаптації студентів-першокурсників, залучення їх до корпоративної культури. Не можна забувати, що основне призначення куратора – допомога студентам у соціалізації до нового середовища, незвичних умов і обставин, тим більше, що майже третина студентів проживає в гуртожитках.

У гуманітарно-виховній сфері виокремлено низку напрямів молодіжної політики, серед яких національно-патріотичний; культури, мистецтва і дозвілля; професійного спрямування і кар'єри; здоров'я і спорту; соціально-

психологічної роботи та превентивного виховання; діяльність органів студентського самоврядування; інформаційної політики та зв'язків зі ЗМІ. Й окремих напрям, який вирізняє наш університет від інших ЗВО, – екскурсійної діяльності та співробітництва з ЮНЕСКО.

Основний напрям, особливо для молодого покоління, є **і залишається громадянська позиція студентства**, що важливо в умовах продовження воєнних дій на сході України, анексії Криму, внутрішньої політики України. Ми намагаємося робити все можливе задля усвідомлення нашими студентами потреби в продовженні курсу України на європейську та євроатлантичну інтеграцію. Отже, окреслений чинник превалював під час проведення низки загальноуніверситетських заходів: Посвяти першокурсників у студенти, щорічної інавгурації університету «Низький уклін тобі, Університете!», Федьковичевих читань, присвячених 185-річниці від дня народження та 30-річчю від дня присвоєння університетові його ім'я, різноманітних виставок і презентацій, акції «Запалимо свічку», присвяченої пам'яті жертв голодомору і політичних репресій 1932 – 1933 років, Дня героїв Небесної сотні, до 100 - річчя Акту Злуки УНР і ЗУНР, заупокійна панахида за жертвами Чорнобильської катастрофи 1986 р. та багато інших.

Університет взяв активну участь у національному флешмобі, присвяченому Дню української писемності і мови — написанні Радіодиктанту національної єдності. Традиційна щорічна акція, присвячена українській мові, лунає на Першому каналі Українського радіо в День української писемності та мови. У конкурсі читців Шевченківської поезії взяли участь понад 100 студентів університету. Приємно, що серед них 4 студенти-іноземці. У заходах з нагоди відзначення Міжнародного дня рідної мови окрім студентів і викладачів університету, взяли участь представники Чернівецького осередку Всеукраїнського товариства «Просвіта», студенти-іноземці Буковинського медуніверситету.

Велику роль у **національно-патріотичному вихованні** студентства відіграв X Міжнародний вокально-хоровий конкурс-фестиваль «Хай пісня скликає друзів», що вдруге відбувся Чернівцях у рамках, започаткованого минулого року, культурно-мистецького проекту «Схід + Захід = Мир». У конкурсі взяли участь понад 800 учасників: - 73 солісти-вокалісти, 35 ансамблів і хорових колективів з Австрії, Румунії, Молдови, Китаю та України. Досить високий рівень журі конкурсу: голова – відомий австрійський диригент, музикознавець, професор Курт Шмід, члени журі – проректор Ясського університету Джона Енеску, професор Аурелія Сімеон, брати Народні артисти України Дмитро і Назарій Яремчуки та інші. Конкурс охопив практично всі локації міста: палац Академічний, філармонію, Органну залу, Мармурову залу і університетську церкву Трьох святих. Уперше в рамках конкурсу-фестивалю відбулося три концерти: естрадного вокалу, пам'яті Володимира Івасюка; академічного співу з нагоди 185-річниці від дня народження Юрія Федьковича та хорового співу пам'яті Андрія Кушніренка. Родзинкою фестивалю, незважаючи на несприятливі погодні умови, стало нічне феєричне дійство для студентства і молоді міста на території Резиденції.

Не випадково дійство на території університету відбулося в Міжнародний День вишиванки, започаткований, як ви пригадуєте, у 2006 р. студентами-істориками в нашому університеті. Нині окремі особи намагаються приватизувати це свято, проте ми добре знаємо, що свято – наше. Подібні акції гуртують студентську молодь, сприяють зміцненню її громадянської позиції, що є надзвичайно актуальним для українства, особливо в умовах сьогодення. Варто наголосити, що нинішній конкурс-фестиваль уперше проводився під патронатом Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, що надало йому ще більшого розголосу.

З першим напрямом досить тісно переплітається другий – напрям **культури, мистецтва і дозвілля**, який дає змогу нашим студентам розкрити себе в культурно-мистецькому розмаїтті, реалізувати власні таланти, започатковані ще у шкільні часи. У цьому їм посильну допомогу надає Центр культури і дозвілля університету, де діють народний, танцювальний ансамбль «Стожари», народний оркестр сучасної та інструментальної музики «Барви Карпат», театр-студія «Маска» та вокальна студія «Роси». Приємно, що їх учасники беруть активну участь у різноманітних благодійних акціях: у Міжнародний день щастя відвідали геріатричний пансіонат, де виступили з концертом, а також привезли старшим людям солодощі і фрукти; на вул.

О. Кобилянської провели благодійний концерт «Серце до серця», де зібрали понад 5 тис. грн. і передали у Благодійний фонд та ін. 11 жовтня, напередодні Дня захисника України, студенти-вихованці Центру культури і дозвілля здійснили творчий візит на військову кафедру Чернівецького університету; 13 жовтня завітали із виїзним концертом у село Іспас Вижницького району. Студенти Центру досить часто проводять виїзні концерти: госпіталь, геріатричний пансіонат, будинок культури для слабоворих українського товариства сліпих, неодноразові благодійні концерти, профорієнтаційні заходи у школах та гімназіях міста й області тощо.

В університеті відбувається чимало традиційних заходів: "Студент-студентка року" (Студент року – 2019 – *Андрій Стовп'юк* – студент 4 курсу факультету педагогіки, психології та соціальної роботи; Студентка року – 2019 – *Тетяна Урсакий* – студентка 2 курсу факультету педагогіки, психології та соціальної роботи), "Університет має талант" та інші. Відродився Конкурс колядок і щедрівок.

Велику насолоду отримала громадськість міста в переповненій Мармуровій залі від прекрасного ювілейного концерту народної чоловічої хорової капели викладачів та співробітників університету «Дзвін» імені Тараса Стінкового, присвяченого півсторічному ювілею від дня її заснування.

Продовжується успішна реалізація проєкту студентського профкому «Центр кар'єри». Цей щорічний захід, уже всьоме надає можливість роботодавцям зустрічатися зі студентами, презентувати свої фірми. Для студентів зазначений захід – добра нагода відшукати роботу в різноманітних фірмах і кампаніях. У цьогорічному Ярмарку взяли участь понад 40 фірм і кампаній, які відбирали молодих та амбітних працівників. До речі, були представлені не лише чернівецькі роботодавці. І якщо хоча би із 1000 студентів буде працевлаштовано 10 чи 20% – це вже позитив.

Ще один захід «День кар'єри ЄС. Робота для молоді» провели Представництво Європейського Союзу, Інформаційний центр ЄС та Чернівецька ОДА, куди запросили наших студентів. У заході взяли участь представники найкращих компаній м. Чернівців та представники організацій, які займаються освітніми стажуваннями молоді закордоном. Студенти поспілкувалися з менеджерами, дізналися про наявні вакансії, записалися на стажування чи одразу ж пройшли співбесіду та отримали омріяну роботу. Крім того, відбулася низка тренінгів з важливих робочих навичок від професіоналів-практиків.

Не можна оминати увагою кар'єрне зростання колишнього голови студентського парламенту університету, аспіранта Віталія Яремчука, який як переможець конкурсу «Молодіжний делегат України до ООН» гідно представив Україну і рідний університет на Генеральній Асамблеї ООН у Нью-Йорку. Отже, лідерство в студентському самоврядуванні стає своєрідною сходинкою в кар'єрному зростанні наших випускників.

Спортивно-оздоровча робота. Дню українського козацтва та захисника України присвячений захід під назвою «**Козацькі ігри – 2019**». На території багатофункціонального штучного спортивного майданчика змагалися понад 30 команд загальноосвітніх шкіл Чернівців та області. Приємно зазначити, що жіноча команда волейболісток університету потрапила до топ-фіналу 14-ої літньої Універсіади України. Дві команди університету вибороли I загальнокомандне місце у XIV обласній Універсіаді серед студентської молоді закладів вищої освіти III-IV р. а. з шахів. Збірна чоловіча команда університету з волейболу здобула срібло в першому турі змагань чемпіонату України "Студентська ліга", поступившись лише сумчанам. Студент кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки університету Олександр Погарцев виборов III-місце в чемпіонаті України і став претендентом на участь у змаганнях чемпіонату світу з гірськолижного спорту.

Надзвичайно важливим, хоча ми й не завжди до кінця усвідомлюємо, є **соціально-психологічна робота і превентивне виховання**. На жаль, незважаючи на зменшення контингенту вступників, число студентів пільгових категорій не падає. Нині в університеті навчається близько 600 студентів пільгових категорій: – 97 – із числа дітей-сиріт і позбавлених батьківського піклування (46 проживають у гуртожитках студмістечка); понад 300 студентів – інвалідів 1 – 3 груп та зору і слуху; 168 студентів, батьки яких визнані учасниками бойових дій та 28 студентів із числа внутрішньо переміщених осіб. У гуртожитках студмістечка проживає 166 студентів пільгових категорій, для яких встановлені пільги при оплаті за проживання (сироти, учасники та діти бойових дій – безкоштовно). Звісно, ці студенти перебувають під постійним контролем відділу з виховної роботи і гуманітарної освіти, деканатів і студентської профспілки. Сьогодні обговорюється питання щодо створення в університеті Психологічної служби, адже все більше студентів потребують консультації психологів. На потребу її створення звернули увагу і представники акредитаційних комісій, що працювали в університеті.

У напрямі соціальної роботи вагома роль відведена студентським гуртожиткам. Цьогоріч виникало чимало проблем, пов'язаних із соціально-

побутовими умовами гуртожитків, насамперед четвертого і п'ятого. Пригадаймо, два роки тому на Вченій раді була гостро піднята проблема соціально-побутових умов у гуртожитках. У межах можливого ректорат відгукнувся на запити студентів, тим більше, що мешканці сплачують максимальну суму за проживання (520 грн. – 40% від стипендії). Нарешті завершився довгоочікуваний ремонт у ІУ гуртожитку. Ви не уявляєте, скільки неприємних моментів довелося залагоджувати, адже ремонт санвузлів здійснювався під час проживання студентів. Не буду розповідати, скільки разів відбувалися зустрічі з обуреними студентами. Більше того, студенти в гуртожитку викликали знімальну групу центрального телеканалу "Україна". Ви пригадуєте досить неприємний сюжет, через який університет «прогримів» на всю Україну, що, звісно, не додало іміджу, а навпаки – і все це напередодні вступної кампанії. Знаючи наш університет, колеги із сусідніх – не могли повірити, що наші гуртожитки в такому плачевному стані. Можливо, у декого й гірше, але ж не гримить на всю Україну. Нині заплановано капремонт третього гуртожитку, проте це не означає проведення комплексного ремонту, а лише санвузли. На мою думку, логічнішим було би закрити один із гуртожитків (контингент студентів дозволяє нам це зробити), проте лише в разі проведення капітального ремонту (санвузли, проводка, коридори тощо), а не так званого ямкового – під час проживання студентів. Звісно, погані умови ведуть до недоселення студентів.

Великою проблемою залишається тютюнопаління і розпивання спиртних напоїв. Варто зазначити, що деканати не завжди вчасно реагують на рапорти дирекції студмістечка та комітету студрад на порушення студентами правил внутрішнього розпорядку. Ще раз наголошую, що ми повинні усвідомити, що студенти – це наші діти і ми несемо повну відповідальність за їхню безпеку перед батьками.

Не забуваймо, що в нас навчається понад 100 іноземних студентів з Гани, Камеруну, Єгипту, ОАЕ, Камбоджі, Китаю та країн пострадянського простору, які прийшли зі своїм менталітетом, культурою і релігією. І поки ми доростемо до рівня медуніверситету у розв'язанні проблем, що виникають на цьому ґрунті, нам необхідно чимало попрацювати. Нині в гуртожитках проживає 70 – у 8, 16 – у 5 і два – у 4). Так, упродовж лише цього року було декілька інцидентів, пов'язаних із взаєминами мешканців гуртожитку, де не обійшлося без виклику поліції. Іноземці скаржаться на наших студентів, наші – на них.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» значна увага приділяється діяльності органів **студентського самоврядування**, тобто двом його гілкам, які діють в університеті – студпарламенту і студрадам. Звісно, ми не маємо права втручатися в їхню діяльність, проте повинні сприяти їх ефективній роботі. Нещодавно відбулися вибори голови студпарламенту, де перемогу здобув діючий голова Володимир Крижановський. Університет сприяв забезпеченню максимальної прозорості виборів, і вони відбулися без будь-яких ексцесів, за що щиро дякую директорам і деканам. Звісно, це серйозна процедура і відповідно із законодавством відбувається щороку. Тим більше, що цьогогоріч вона відбувалася паралельно із виборами нового ректора.

Без сумніву, студентський лідер – це обличчя університету. Сподіваємося, що друга каденція Володимира буде успішною і він виправдає довіру своїх виборців.

Уже четвертий рік профспілкова організація студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича реалізовує проєкт «Студентський куратор».

Певні позитивні зрушення відбулися в царині **інформаційної діяльності і зв'язків зі ЗМІ**, що ви можете спостерігати, стежачи за сайтом університету. Приємно, що відновлено видання «Університетського вісника», який виходить двічі на рік. Виправдала себе практика запровадження студентських інформантів, які оперативно інформують про заходи, що відбуваються на факультетах та інститутах. На жаль, не завжди інформація, яка надходить від факультетів, відповідає вимогам офіційного сайту. Якщо надіслана інформація не відповідає вимогам офіційного сайту, не потрібно примушувати співробітників її оприлюднювати. Є певні вимоги – і їх необхідно дотримуватися. Позитивним є те, що інформація офіційного сайту дублюється в соцмережах (на сторінках Фейсбуку та Інстаграму).

Відділ з інформаційної діяльності та комунікацій спільно зі Студентським парламентом організували першу школу з нових медіа «StudMediaLab» для студентів усіх факультетів університету, у якому взяли участь понад 200 студентів, з якими ділилися досвідом провідні журналісти Чернівців.

Останній – напрям екскурсійної діяльності та співробітництва з ЮНЕСКО, що притаманний лише нашому університетові в Україні та семи університетам світу: університет одночасно виконує функції: з одного боку, - навчальна і наукова інституція, а з іншого, - об'єкт Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Як відомо, 2019 рік визнаний Європарламентом роком культурної спадщини. У рамках року культурної спадщини кафедра архітектури і збереження Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (створена у вересні минулого року, щоправда, до сьогодні ще немає свого приміщення) започаткувала тиждень культурної спадщини в Чернівцях. Як результат – міждисциплінарний круглий стіл «Культурна спадщина - очима молоді», у якому взяли участь не лише студенти і викладачі декількох факультетів, а й городяни. Зазначений захід був схвально сприйнятий Національною комісією України у справах ЮНЕСКО. У рамках року культури та 155-річчя від дня закладення "наріжного каменю" у фундамент Домової церкви Резиденції, що знаменувало початок грандіозного будівництва, побачила світ книга професорів Тамари Марусик та Ірини Коротун «Архітектурне диво Чернівців».

За ініціативи Центру управління об'єктом ЮНЕСКО у рамках відзначення 2019 року – роком австрійської культури в Україні і української культури в Австрії відбулася презентація українсько-німецького видання, здійсненого в рамках багаторічного українсько-австрійського проєкту PREPUS "Присутність минулого в урбаністичному просторі Чернівців (Україна) та Інсбрука (Австрія), підготовленого доцентами університету Світланою Гереговою та Ларисою Олексішиною.

З нагоди відзначення Всесвітнього дня туризму на факультеті фізичної культури та здоров'я людини було проведено туристичний квест.

Через два роки, згідно з процедурою, запланована моніторингова місія ЮНЕСКО до Чернівців (2021 рік – 10 років з часу включення Резиденції митрополитів Буковини і Далмації до Списку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО). Її основне завдання: визначити, наскільки університет дотримується вимог настанов Конвенції ЮНЕСКО та чи зумів усунути зауваження, висловлені під час номінування Резиденції. Не секрет, що за вісім років з часу включення Резиденції до Списку ЮНЕСКО, ми просуваємося вперед, проте надзвичайно повільно, насамперед у плані створення туристичної інфраструктури на території господарського двору. Без сумніву, її створення потребує чималих коштів. Проте наявні не завжди раціонально використовуються. Чи потрібно було вкладати такі великі кошти у Виставковий залу, що відкрилася по вул. Поштовій та базу практики у Мигово? Насторожує занедбаний Господарський двір Резиденції. А стеля Мармурової зали? А коридори? Ми повинні робити усе задля збереження статусу ЮНЕСКО, адже не секрет, що частина абітурієнтів вступає до університету саме завдяки гарній картинці.

Без сумніву, статус ЮНЕСКО активізував екскурсійно-туристичний напрям, зокрема діяльність історико-музейного архітектурного комплексу, що діє в університеті. Як відомо, з року в рік зростає число охочих відвідати Резиденцію, що збільшує наші доходи. Так, лише за 2019 р. на рахунок університету за екскурсійне обслуговування надійшло понад 2,4 млн. грн. Сьогодні розробляємо університетський екскурсійний маршрут із включенням найбільш вагомих локацій університету. Сподіваємося, що ми зможемо це зробити і запустити.

Актуалізувалося питання щодо створення сучасного музею історії університету. Як відомо, створена робоча група працює над збором експонатів для майбутньої експозиції (архівних документів, світлин, різноманітних матеріалів), адже це справа не одного дня. Наразі, у виділених під музей приміщеннях (5 кімнат) завершено ремонтні роботи. На порядку денному, поряд із пошуком матеріалів для майбутньої експозиції, гостро постало питання щодо пошуку коштів на придбання необхідних шаф і вітрин. Наразі зазначене питання обговорюється і відбувається пошук мецената. А створити сучасний музей - це не дешево задоволення. Без сумніву, не личить цісарському університетові з майже 150-річною історією не мати власного музею.

Нині розроблена концепція музею історії університету, підготовлено декілька проєктів майбутньої експозиції, продовжується збір документів і матеріалів. Звертаюся до Вас із проханням активізувати процес збирання матеріалів у відповідних структурних підрозділах. Сподіваюся, що спільними зусиллями ми зможемо створити сучасний музей історії одного із найстаріших класичних університетів.

Розділ 5. Кадри

Кадровий склад ЧНУ станом на 01.12.2019 р.

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича працює 2264 особи.

Навчальний процес забезпечують 1101 викладач, з них 160 докторів наук, професорів, 731 - кандидати наук, доценти. Всі науково-педагогічні працівники працюють на умовах строкових трудових договорів (контрактів). Викладачі із науковими ступенями та вченими званнями складають 81 % професорсько-викладацького складу. В освітньому процесі задіяний іноземець (громадянин Німеччини), як лектор DAAD на кафедрі германського, загального і порівняльного мовознавства за контрактом.

2 інститути та 12 факультетів складаються із 86 кафедр, 81 з яких є випускаючими. Доктори наук очолюють 63 кафедри, що складає 73 %.

В університеті працюють 4 лауреати державних премій, член-кореспондент Національної Академії педагогічних наук України, 47 викладачів та співробітників мають почесні державні звання.

Середній вік викладачів становить 44 роки. 37 % професорсько-викладацького складу складає молодь до 35 років.

Як сумісники в навчальному процесі задіяні ще 26 докторів наук, професорів та 34 кандидатів наук, доцентів.

У науково-дослідній частині ЧНУ на постійній основі працює 35 наукових працівників, з яких 6 докторів наук, 23 кандидатів наук, 3 працівникам присвоєно звання старшого наукового співробітника.

Інформація про науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за 2012 – 2019 роки подана у таблиці 22:

Таблиця 30 (склад науково-педагогічних працівників за 2012 – 2019 рр.)

Рік	ВСЬОГО	В тому числі			
		Кандидатів наук	Докторів наук	Доцентів	Професорів
2012 рік	1205	634	121	450	100
2013 рік	1209	674	119	467	106
2014 рік	1212	699	131	486	107
2015 рік	1155	678	129	458	103
2016 рік	1316	781	147	470	107
2017 рік	1208	777	153	461	105
2018 рік	1148	752	156	455	106
2019 рік	1101	731	160	461	106

Розділ 6. Фінансова діяльність

Загальний фонд

Основними джерелами фінансування університету є кошти загального фонду держбюджету та власні надходження. Кошти загального фонду у 2019 році за всіма видами діяльності складають 53,6 % всього обсягу надходжень.

За рахунок загального фонду Міністерство освіти і науки України виділило університету на 2019 рік фінансування в сумі **228 млн. 244 грн.:**

- **основна діяльність «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» (по КПКВ 2201160) - 174 млн. 460 тис. грн.,**

у тому числі:

- **Університет – 165 млн. 650 тис. грн., за статтями видатків:**

Заробітна плата з нарахуваннями	141 199
Виплати студентам з числа дітей-сиріт та випускникам	3 720
Поточні витрати на утримання університету	6 419
Відрядження	118
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	5 799
Стипендії	4 345
Капітальні видатки	4 050

- **Коледж – 8 млн. 810 тис. грн., за статтями видатків:**

Заробітна плата з нарахуваннями	8 156
Виплати студентам з числа дітей-сиріт та випускникам	171
Поточні витрати на утримання університету	0
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	483

- **«Виплата академічних стипендій студентам вищих навчальних закладів» (по КПКВ 2201190) – 40 млн. 252 тис. грн.;**

у тому числі:

- студентам **Університету – 36 млн. 481 тис. грн.,**

- студентам **Коледжу** – 3 млн. 771 тис. грн.

- Наукова діяльність:

Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання» (КПКВ 2201040) - **13 млн. 418 тис. грн.,**

у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	10 854
Поточні витрати для виконання наукових тем	2 401
Капітальні видатки	163

«Виконання зобов'язань України у рамковій програмі Європейського Союзу з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020» (КПКВ 2201570) – **94 тис. грн.;**

у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	64
Поточні витрати для виконання наукових тем	30

«Виконання зобов'язань України у сфері міжнародного науково-технічного та освітнього співробітництва» (КПКВ 2201380) – **20 тис. грн.;**

у тому числі за статтями видатків:

Поточні витрати для виконання наукових тем	20
---	----

Спеціальний фонд

Спеціальний фонд у 2019 році склав 197 млн. 781 тис. грн.:

- **основна діяльність** КПКВ 2201160 - 196 млн. 779 тис. грн.,
в тому числі

- **Університет** – 193 млн. 83 тис. грн.

Заробітна плата з	121 443
-------------------	---------

нарахуваннями	
Поточні витрати на утримання університету	19 922
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	10 886
Витрати другого семестру 2019-2020 навчального року (підвищення оплати праці та відпускні викладачам)	22 757
Капітальні видатки	18 075

у тому числі

підготовка кадрів за рахунок фізичних та юридичних осіб – **151 млн. 888 тис. грн.**

Заробітна плата з нарахуваннями	109 069
Поточні витрати на утримання університету	8 286
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	5 905
Витрати другого семестру 2019-2020 навчального року (підвищення оплати праці та відпускні викладачам)	22 757
Капітальні видатки	5 871

інша освітня, господарська діяльність, благодійні внески, виконання окремих доручень, субвенції місцевого бюджету – **38 млн. 770 тис. грн.**

Заробітна плата з нарахуваннями	12 374
Поточні витрати на утримання університету	11 636
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	4 981
Капітальні видатки	9 779

перехідні залишки коштів – **2 млн. 425 тис. грн.**

Капітальні видатки	2 425
--------------------	-------

- **коледж – 3 млн. 696 тис. грн.**, за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	3 168
Поточні витрати на утримання університету	358
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	132
Капітальні видатки	38

- **наукова діяльність КПКВ 2201040 – 1 млн. 2 тис. грн.**,
у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	711
Поточні витрати для виконання наукових тем	291
Капітальні видатки	0

Спеціальний фонд основної діяльності формувався в основному за рахунок надходження коштів за навчання в університеті (151 млн. 888 тис. грн.), коледжі (3 млн. 696 тис. грн.), інших освітніх послуг (6 млн. 155 тис. грн.), господарської діяльності (25 млн. 992 тис. грн.), здачі майна в оренду (1 млн. 419 тис. грн.), реалізації майна (38 тис. грн.); інших джерел власних надходжень – благодійних внесків та грантів (4 млн. 18 тис. грн.), коштів на виконання окремих доручень (822 тис. грн.); субвенції місцевого бюджету (325 тис. грн.); фінансування (перехідні залишки коштів минулих періодів) – 2 млн. 425 тис. грн.

Протягом року забезпечувалось своєчасне нарахування заробітної плати, стипендій, виплат студентам з числа дітей-сиріт, комунальних послуг та енергоносіїв. Не допускалась заборгованість із розрахунків з постачальниками та виконавцями робіт і послуг.

Пріоритетним завданням у 2019 році залишалось утримання на належному рівні та підвищення оплати праці співробітникам університету. За звітний період наші фінансові можливості за основною діяльністю дали змогу залучити кошти для виплати викладачам доплати за науковий ступінь і вчене звання в розмірі 100% від максимального граничного обсягу (**28 млн. 85 тис. грн.**)

Надбавки за складність і напруженість у роботі, за високі досягнення в праці, виконання особливо важливої роботи виплачувалися професорсько-викладацькому складу, навчально-допоміжному персоналу, службі обслуговування навчального процесу, адміністративному персоналу, персоналу

ботанічного саду, наукової бібліотеки, господарському й обслуговуючому персоналу (**9 млн. 834 тис. грн.**).

З метою підвищення престижності праці відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України педагогічним працівникам (завідувачам лабораторій, методистам) виплачувались надбавки в розмірі 10 – 20 % до посадового окладу (**579 тис. грн.**).

Продовжувалася виплата надбавки за особливі умови роботи працівникам бібліотеки (**662 тис. грн.**).

Для забезпечення виплати посадових окладів витрачено **126 млн. 984 тис. грн.**, надбавок та доплат за вислугу років - **21 млн. 158 тис. грн.**, доплат до мінімального розміру заробітної плати на рівні 4 173 грн. – **17 млн. 822 тис. грн.**

Протягом 2019 року науково-педагогічним, педагогічним працівникам, бібліотекарям та музейним співробітникам університету виплачувалася матеріальна допомога на оздоровлення при наданні чергових відпусток (**7 млн. 143 тис. грн.**), а іншим працівникам – матеріальна допомога на поліпшення соціально-побутових умов (**680 тис. грн.**).

За поточний звітний період станом на звітну дату 16 грудня за всіма бюджетними програмами вдалося виплатити премії науково-педагогічному персоналу за рахунок економії фонду заробітної плати на суму **4 млн. 560 тис. грн.**, навчально-допоміжному персоналу – *245 тис. грн.*, адміністративно-управлінському персоналу та господарському персоналу – **1 млн. 324 тис. грн.**, працівникам коледжу – **22 тис. грн.**, науковим співробітникам – **1 млн. 359 тис. грн.** Всього на суму **5 млн. 810 тис. грн.**

Виплати стимулюючого характеру застосовувались до всіх категорій співробітників університету.

Також відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» у межах фінансових ресурсів виплачено **1 млн. 926 тис. грн.** індексації стипендії студентам. На жаль, виплата премій та матеріальної допомоги студентам за рахунок «стипендіальної» програми не передбачена паспортом бюджетної програми. За рахунок програми основної діяльності згідно з листом Міністерства освіти і науки України виплачено премії студентам за участь в олімпіадах та міжнародних змаганнях (**35 тис. грн.**), згідно з законодавством виплачено щорічну матеріальну допомогу студентам з числа дітей-сиріт (**121 тис. грн.**).

За рахунок загального фонду основної діяльності за звітний період профінансовано **видатки розвитку** у сумі **4 млн. 50 тис. грн.:**

- придбання предметів довгострокового користування для забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальностями «середня освіта – хімія, біологія, фізика» - **1 млн. 140 тис. грн.;**

- капітальний ремонт санвузлів, систем водопостачання та водовідведення гуртожитку № 3 – **2 млн. 788 тис. грн.**;

- капітальний ремонт зовнішніх мереж водопостачання корпусу № 3 (аварійний стан) – **122 тис. грн.**

За рахунок загального фонду наукової діяльності за звітний період профінансовано капітальні видатки у сумі **163 тис. грн.** – придбання предметів довгострокового користування для підтримки об'єктів, що становлять національне надбання (очишувач повітря, пилосос, подрібнювач хмизу, мікроскоп, кондиціонери).

За рахунок **субвенцій** місцевого бюджету здійснюються видатки для забезпечення діяльності Центру інформаційно-комунікаційних технологій (300 тис. грн.) та Еколого-просвітницького центру (**25 тис. грн.**), для виконання науково-дослідних робіт географічним факультетом та факультетом історії, політології та міжнародних зв'язків.

Розділ 7. Господарські справи

Адміністративно-господарська частина університету виконала робіт на загальну суму **12,809 млн. грн.**, що є більше ніж минулого року (12,622 млн. грн).

У поточному році господарським способом, тобто власними силами наших ремонтно-експлуатаційних служб, виконано робіт на загальну суму 3,2 млн грн. (в т. ч. матеріали на суму 2031,6 тис. грн.), що є в 2,5 рази більше від минулого 2018 року. Ці кошти були спрямовані на необхідні ремонтні роботи інженерних мереж (електричних та водопровідних, систем центрального опалення), а також дахів, вікон, дверей, підлог, стель, стін у навчальних корпусах та гуртожитках.

Ремонтно-експлуатаційною службою відремонтовано понад 50 аудиторій, лабораторій та інших приміщень (коридорів, санвузлів) у навчальних корпусах. Окрім цього, підрозділами АГЧ відремонтовано значну кількість сантехніки, систем опалення, меблів, парт, стільців тощо.

Ремонтно-експлуатаційною службою студмістечка відремонтовані місця загального користування, водопровідні та опалювальні мережі, меблі та інвентар. Заміна розеток, вимикачів, ламп, світильників, кранів, сантехніки та іншого обладнання загального користування відбувалася постійно протягом року.

Підрядним способом на об'єктах **студмістечка**, тобто із залученням сторонніх організацій, виконано робіт на суму – 6,4 млн грн., а саме:

- ремонт санвузлів гуртожитку № 4 – 3460,8 тис. грн.;
- ремонт електромереж гуртожитку № 2 – 1352,8 тис. грн.;
- ремонт зовнішніх каналізаційних мереж студмістечка – 500,7 тис. грн.;
- ремонт санвузлів гуртожитку № 3 – 1601,5 тис. грн. освоєно станом на листопад 2019 року.

Підрядним способом також виконувалися роботи **в навчальних корпусах** загальною вартістю – 4,124 млн грн.:

- ремонт приміщень корпусу № 3 – 1057 тис. грн.;
- ремонт приміщень кафедри фізичної реабілітації в корпусі № 16 – 1,4 млн грн.;
- ремонт системи опалення спортивного залу корпусу № 16 – 99 тис. грн.;
- будівництво бази навчальних практик у с. Мигове (у тому числі консерваційні роботи) – 191 тис. грн.;
- підготовка котельного господарства для роботи в осінньо-зимовий період – 1255 тис. грн.;
- ремонт зовнішніх мереж водогону корпусу № 3 – 122 тис. грн.

Корпус 1. Ремонтні роботи

Корпус 2, 2а. Проведено перевстановлення сходінок центрального входу корпусу № 2. В корпусі 2а ремонтні роботи виконано у 5 навчальних аудиторіях для потреб юридичного факультету. Раніше там розміщувалась кафедра загальної фізики, але ці приміщення фактично не використовувались під навчальні цілі, а фактично були складом застарілого обладнання. Тому ми б прийняли рішення щодо передачі цих приміщень для потреб юридичного факультету.

Корпус 3. Відремонтовано частину навчальних аудиторій, коридорів. Ще значна частина цокольного поверху потребує ремонтів. На це ми звернемо увагу і в наступному 2020 році. Замінено аварійний увід водогону, що мав значні пошкодження та, як виявилось при проведенні робіт, уже тривалий час протікав. Силами РЕС АГЧ відремонтовано центральні сходи, що ведуть до корпусу.

4, 5, 6-й корпуси. Реставраційні роботи в Резиденції потрібно продовжувати, є вже погоджені проекти та проектно-кошторисна документація на реставраційні роботи, а також на систему водопостачання. Йде робота щодо виготовлення такої документації на огорожу. Ми намагаємось відшукати фінансування не тільки в Міністерстві освіти і науки України, але й за допомогою участі в різних грантових програмах, що можуть профінансувати такі реставраційні роботи.

Корпус № 9. Проведено ремонт навчальних аудиторій, санвузла, коридору кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки. Закуплено матеріали, виконано роботи силами ремонтно-експлуатаційної служби АГЧ.

Корпус № 14. Виконується ряд процедурних заходів, щоб витрачені кошти на ремонтні роботи ремонту даху 14-го корпусу були зараховані як орендна плата, бо цей корпус належить обласній раді, а ми його орендуємо.

Корпус № 16. Проведено ремонт приміщень, що колись були виділені під архів, а тепер слугуватимуть навчальними площами для кафедри фізичної реабілітації. Проблеми опалювальної системи спортивного залу вирішено шляхом заміни радіаторів та системи труб, що подають теплоносій.

Корпус № 21. У корпусі по вул. фон Петровича (колишня Ломоносова), де розташована кафедра музики, службами АГЧ проведено поточний ремонт низки внутрішніх приміщень (начальні аудиторії, санвузли, коридори).

Опалення цього корпусу було переведено до новозбудованої міської котельні на централізоване теплопостачання.

Поряд знаходиться недобудований корпус, який може бути завершений. Утім необхідно здійснити перепланування під реальні наші потреби, до того ж це буде вимагати значних коштів.

Мигове. Роботи з упорядкування бази практики у Миговому ми вважали за доцільне призупинити, оскільки на завершення потрібні значні кошти. Підрядник, з яким у 2018 році уклали угоду на будівництво двох котеджів сумарною вартістю 1 млн 250 тис. грн., аванс так і не повернув. У нас є рішення господарського суду із цього приводу. Виконавча служба відкрила провадження.

Оранжерея. Оранжерея для міста має бути предметом гордості та додатковим місцем, що приваблює туристів, а для університету – ще й навчально-науковою базою для підготовки фахівців та проведення наукових досліджень. Щоб це реалізувати, необхідно провести ще значний обсяг ремонтних робіт. На це потрібні немалі кошти, тому ми намагалися власними силами підтримувати стан цього об'єкту. Значне фінансування було виділене на придбання матеріалів для проведення поточних ремонтів об'єктів оранжерейного комплексу.

Студмістечко. Комфорт проживання студентів у гуртожитках є одним із пріоритетів нашої господарської діяльності. У звітному році ми вклали значні кошти в покращення інфраструктури студентських гуртожитків. Це ремонт санвузлів гуртожитку № 4 та № 3, заміна електромереж гуртожитку № 2. Значний обсяг фінансування було спрямовано на поточні ремонти силами РЕС студмістечка. Встановлено нову систему підігріву гарячої води в гуртожитку № 5. Це дало можливість значно покращити ситуацію з гарячим водопостачанням душових кімнат загального користування. Оскільки ця система добре себе працює, то вже закуплено обладнання для аналогічної системи підігріву води в гуртожитку № 1.

ЗАКУПІВЛІ

Окремо необхідно відзначити діяльність, яка проводиться службами університету в напрямі закупівель товарів, робіт та послуг.

Проведено 4 тендерні закупівлі (6 лотів) комп'ютерної техніки та укладено договорів на загальну суму більше 4 млн. грн. На навчальні підрозділи було придбано близько 300 персональних комп'ютерів із нових закупівель. За останні роки це найбільша партія такої техніки, яка придбана.

На покращення навчальної бази підрозділів, які готують фахівців у напрямі середньої освіти, було придбано обладнання більше, ніж на 1,3 млн. грн. (з них 1050 тис. грн. виділено Міністерством освіти і науки України).

Матеріалів для проведення поточних ремонтів службами АГЧ було закуплено в достатньому обсязі на загальну суму більше 2,2 млн. грн. Це дало змогу економніше використовувати кошти на ремонтні роботи власними силами, ніж підрядними організаціями. Крім того, проведено закупівлі необхідного обладнання, інструменту та спецодягу для покращення матеріального забезпечення, власне, самих ремонтних служб АГЧ.

Тендерним комітетом проводяться процедури закупівель комунальних послуг та інших послуг, що є необхідними для забезпечення життєдіяльності університету. Є значні труднощі, які пов'язані із нововведеннями у сфері ринку газу та електричної енергії, але ми намагаємося вчасно закупити необхідні обсяги товарів та послуг, щоб підтримувати нормальні санітарні умови для студентів, викладачів та усіх інших співробітників університету. Напевне, більшість відчула зміни в температурному режимі приміщень у листопаді-грудні 2019 року. Намагатимемося підтримувати нормальні умови і в наступному 2020 році.